

Illustrer : periodiek voor de alumni van de Universiteit Utrecht

<https://hdl.handle.net/1874/404390>

Universiteit Utrecht

10 | De najaarslezingen gaan weer van start. U komt toch ook?
14 | Utrechtse vrouwen aan de top 18 | Veritijn ben je voor het leven

Kwartaalblad voor de afgestudeerden van de Universiteit Utrecht • Nummer 52 • Augustus 2008 • Oplage 81.000 • www.alumni.uu.nl

Maarten van Rossem
neemt afscheid

Illustratie 52, jaargang 14, augustus 2008

Illustratie is een uitgave van de Universiteit Utrecht en het Utrechts Universiteitsfonds in samenwerking met faculteiten en verenigingen. Illustratie verschijnt vier keer per jaar en wordt toegezonden aan afgestudeerden van de Universiteit Utrecht in een oplage van 81.000. • **Hoofredactie:** Anthonie van Bergen • **Eindredactie:** Richard van Galen, Corine Matser • **Redactie:** Catharina Hamerslag, Anraad Heijnen, Maaike Blaauw, Jacomijn Timmermans • **Adviseur:** Willeke van Rossem • **Redactieraad:**

Piet van Asselt (hoofdredacteur), NOVA, Jan Huwendia van Veen, voorzitter faculteit Sociale Wetenschappen, Monique Jopping, directeur CSO, Tom Peijster, management consultant, directeur communicatie, Rabobank Nederland, Thijs Polman, emeritus hoogleraar Letteren, Arnt Smid, oud-voorzitter UFonds en oud-directeur Teledidakt • **Aan dit nummer werkten verder mee:** Wanda Dijkstra, Ingrid Heyze, John Jansen van Galen, Eva Pijns, Marlies Tjalkens, Anna van de Weygaard • **Foto's:** Joen van Nispen tot Sevenaer, Jeroel, Duncan de Fey • **Beeld omslag:** Duncan de Fey

Illustraties: Saskia van der Linden • **Ontwerp en opmaak:** WRM, BUNO, Utrecht • **Druck:** Bruma, Utrecht • **Zwarte ISSN:** 1334-4703 • **Voor bezending is gebruik gemaakt van het alumnibestand van de Universiteit Utrecht.** © Universiteit Utrecht, laatste periodek voor alumni van de Universiteit Utrecht. Overname van artikelen is – met bronvermelding – toegestaan.

De volgende illustratie (nr. 53) verschijnt 26 november 2008. Reacties en suggesties kunt u mailen naar ufonds@uu.nl

INHOUD

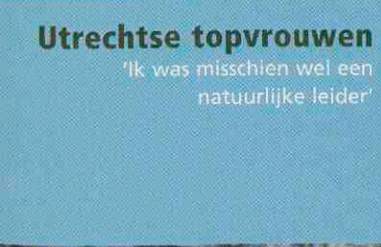
6 Afscheid van een Utrechts boegbeeld
Maarten van Rossem stopt ermee

10 De perfecte pil?
Vooruitblik op een van de lezingen uit het najaarsprogramma 2008

12 Terrorismebestrijding
Marianne Hirsch Ballin onderzoekt opsporingsbevoegdheden

14 Utrechtse topvrouwen
'Ik was misschien wel een natuurlijke leider'

18 'Ons studentenleven was Veritas'
Herinneringen ophalen bij de reünistenvereniging

Alweer een schitterend najaar!

Amerikaanse verkiezingen, nieuwe geneesmiddelen, de Nederlandse identiteit en Schiphol... Het zijn zomaar wat onderwerpen uit het najaarsprogramma in de maanden september, oktober en november. Elk jaar wordt dit programma, dat bestaat uit lezingen en activiteiten speciaal voor alumni, georganiseerd door het Universiteitsfonds – in samenwerking met de universiteit, alumni en verschillende bedrijven.

In deze Illustratie nemen we hier alvast een voorschot op. Zo leest u in een interview met Maarten van Rossem onder meer zijn visie op de politieke ontwikkelingen in de VS. Op 6 oktober kunt u zijn lezing bijwonen in Zwolle. Op pagina 10 een interview met de twee sprekers van de Utrecht Lezing in Oss. Professor Leufkens en dr. Henk-Jan Out spreken over de ontwikkeling van nieuwe geneesmiddelen én over de maatschappelijke rol van de farmaceutische industrie hierin. Beide sprekers zijn overigens zelf ook alumni van de Universiteit Utrecht. Op 28 oktober kunt u hun lezing bijwonen in Oss.

Wilt u deze of andere lezingen zelf bezoeken? Het volledige programma vindt u in de najaarsbrochure, die u bij deze Illustratie ontvangt. (Onze begunstigers hebben deze medio augustus al tegelijkertijd met het jaarverslag ontvangen.) Een prachtige gelegenheid om uw kennis en kennis van de universiteit te herontdekken!

Dr. André Bolhuis, voorzitter
Utrechts Universiteitsfonds/Alumnibureau

En verder: 3 100 jaar Geografie
4 Nieuws | 13 Kiek! | 13 Utrechtse stellingen
20 UFonds | 22 Hora Est | 24 Groeten uit Utrecht

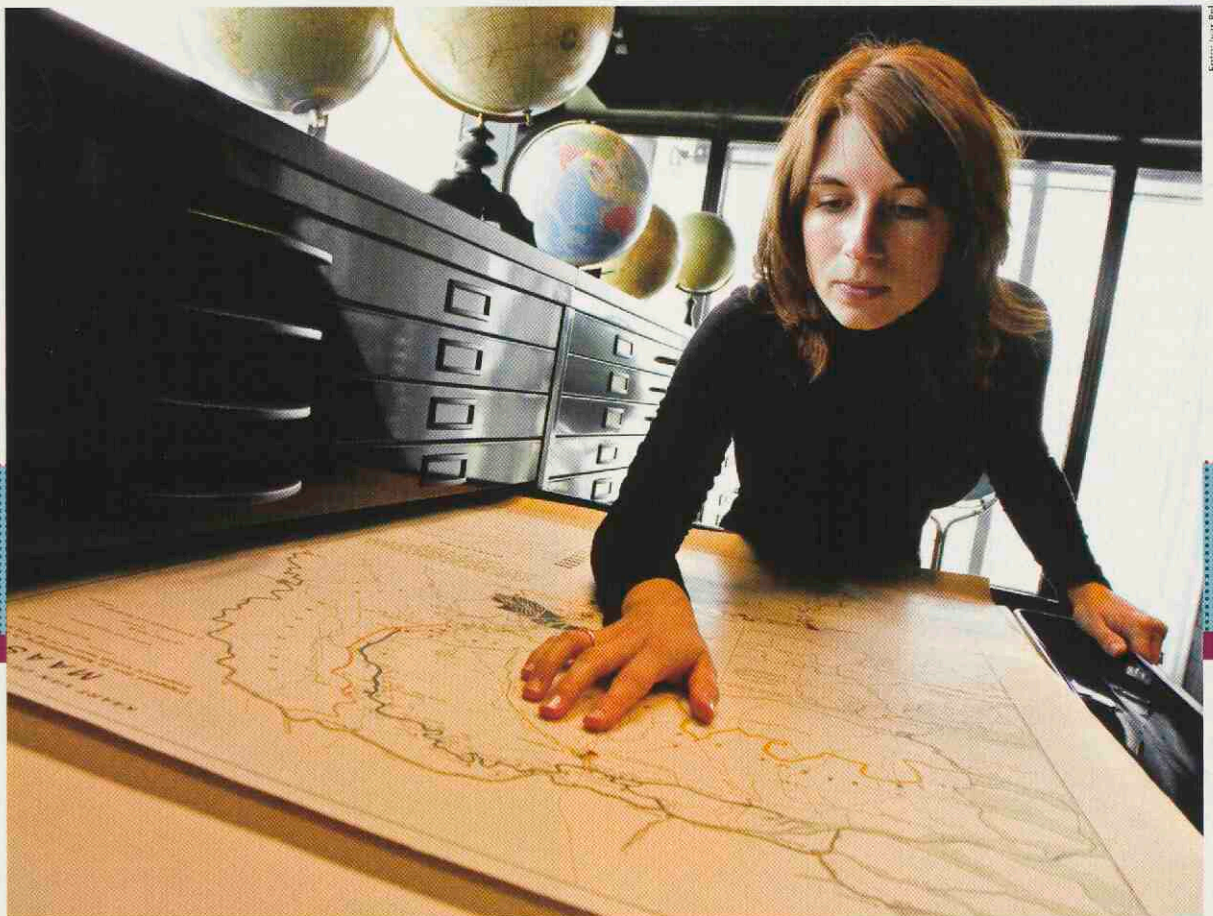

Foto: Neel Piel

Geografie is allang geen aardrijkskunde meer

Dit jaar viert het Geografisch Instituut Utrecht zijn honderdste verjaardag. Vergeleken met de eeuwenoude Utrechtse universiteit is het Geografisch Instituut nog maar een jonkie. Dat wil echter niet zeggen dat het Instituut nog geen mijlpalen heeft bereikt.

Het vakgebied geografie blijkt veel meer in te houden dan alleen het aloude aardrijkskunde van de middelbare school. De geografen van het Geografisch Instituut besteden veel aandacht aan actuele fenomenen als grote stedenproblematiek, infrastructuur en de gevolgen van de klimaatsverandering en het stijgen van de zeespiegel.

Vooruitstrevend

Al in de vorige eeuw was het Instituut vooruitstrevend: in de jaren dertig concludeerden onderzoekers van het Instituut dat het Sallandgebied woeste gronden moest ontginnen om de werkloosheid tegen te gaan. Maar, zo stelden de Utrechtse geografen, er moest wel wat natuur overblijven voor toerisme. Een bijzonder advies, want het toerisme stond in die tijd nog in de kinderschoenen. De geografen kregen echter gelijk: de prachtige natuur van Salland trekt nog steeds veel toeristen.

Vogelaarwijken

Ook tegenwoordig blijkt het Geografisch Instituut Utrecht bijzondere adviezen niet te schuwen. De Haagse politiek verwacht veel van minister Vogelaar en haar aanpak van de probleemwijken. Over een paar jaar zijn het weer prachtwijken, zo luidt de algemene overtuiging. Drie geografen van het Instituut onderzochten de effecten van stedelijke herstructurering en kwamen tot een heel andere conclusie. Volgens hen leidt het beleid van Vogelaar tot

een zogenaamd waterbedeffect: de problemen verdwijnen niet, maar verplaatsen zich naar andere gedeelten van de stad. De geografen concluderen dat het huidige beleid te weinig mogelijkheden biedt om ook de omliggende wijken goed te monitoren. De nationale pers besteedde veel aandacht aan de opmerkelijke onderzoeksresultaten. Salland rond 1930 en de Vogelaarwijken nu: het zijn twee willekeurige mijlpalen van het Geografisch Instituut Utrecht. En ja, de tijd zal moeten leren of de geografen ook in het geval van de Vogelaarwijken gelijk hebben.

[Mariska Tjoelker]

Het Geografisch Instituut viert zijn honderdste verjaardag onder andere met een symposium op 19 september aanstaande, waarvoor alumni van harte zijn uitgenodigd. Tijdens dit symposium kijkt het instituut natuurlijk terug, maar er is ook veel aandacht voor wat er nu in het vakgebied gebeurt.

Prof. dr. Ronald van Kempen: "De ontwikkeling van Schiphol is een actueel voorbeeld van de hedendaagse invulling van het vak. Vragen als: wat betekent uitbreiding van Schiphol voor vliegvelden in Frankfurt of Londen? Wat doet dat met die steden? Juist die brede blik maakt het vak bijzonder interessant. Op het symposium laten we dat zien, aan alumni én andere vakgenoten."
<http://100jaargeografie.geo.uu.nl>

Utrecht is favoriet bij talenten

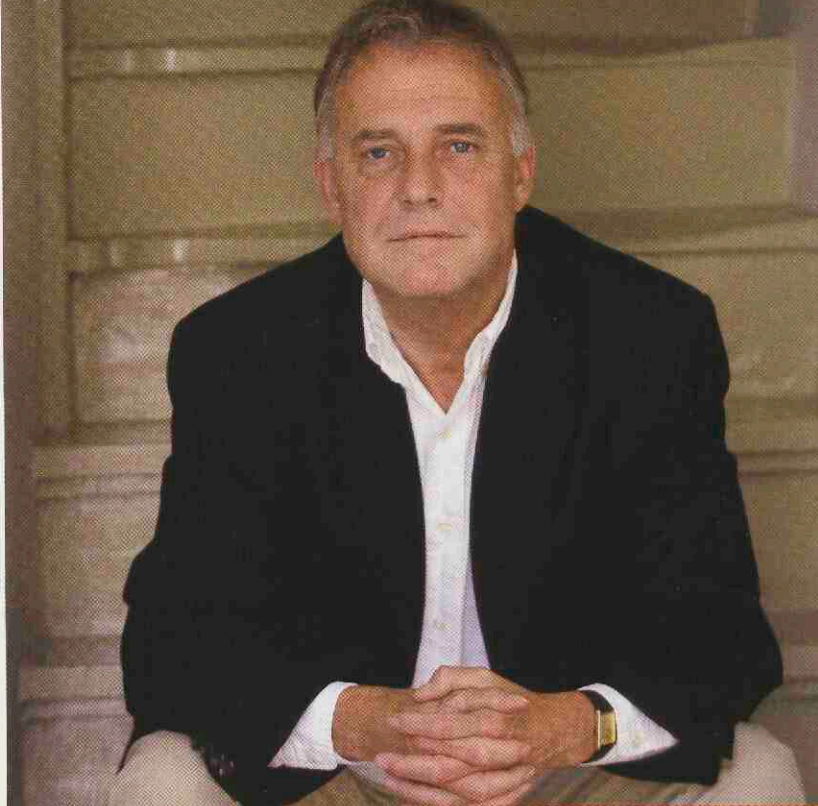
De Universiteit Utrecht is de favoriete onderwijsinstelling voor getalenteerde scholieren uit 3 havo/vwo. Dit zijn de scholieren met een gemiddeld rapportcijfer van 8 of hoger. De Universiteit Leiden staat op de tweede plek. Dit blijkt uit een onderzoek van Qompas onder 30.000 derdeklassers in het voortgezet onderwijs, de zogeheten profielkiezers. Qompas is een bureau dat onder meer studiekeuzemateriaal aan middelbare scholen verkoopt. Voor de hele populatie (dus niet alleen voor de talenten) gaat de Hogeschool InHolland aan kop als meest populaire hogeronderwijsinstelling. Op dat lijstje staat de Universiteit Utrecht op drie, gevolgd door de Hogeschool Utrecht op vier.

Rectificatie

In het artikel 'Kan het nog sneller hoger sterker' in Illuster 51 is de naam van rolstoelbasketbalster Fleur Pieterse onjuist vermeld als Fleur Jurgens.

W. van den Akker wint C. Buddingh'-prijs

Prof.dr. Wiljan van den Akker, decaan en faculteitshoogleraar aan de faculteit Geesteswetenschappen, heeft met zijn debuutbundel *De afstand de C. Buddingh'-prijs* voor nieuwe Nederlandstalige poëzie 2008 gewonnen. Hij kreeg de prijs uitgereikt tijdens het 39e Poetry International Festival in Rotterdam. Aan de C. Buddingh'-prijs is een geldbedrag van 1200 euro verbonden. 'Een bundel met gedichten in stevige reeksen van een dichter met een precieze, eigen stempel', aldus het juryrapport. 'Met gedichten en regels die als woordlintwormen in je oor beginnen te dansen, ook al schrijft wat er staat als een ijskoude wind in het gezicht.'

Kijk voor een actueel en uitgebreid nieuws- en agendaoverzicht van de Universiteit Utrecht op www.uu.nl/nieuws.

Veel vrouwen, meer subsidie?

Universiteiten met relatief veel vrouwelijke hoogleraren krijgen meer Veni-subsidies dan andere universiteiten. Dat blijkt uit cijfers van het ministerie van OCW. Zo halen de Universiteit Utrecht (14% vrouwelijke professoren), de Radboud Universiteit Nijmegen (13%) en de Universiteit van Amsterdam (15%) naar verhouding de meeste Veni's binnen. Met een Veni-subsidie van NWO kunnen jonge onderzoekers na hun promotie drie jaar lang hun onderzoeksdroom najagen.

De technische universiteiten scoren een stuk lager, maar die tellen traditioneel een stuk minder vrouwelijke professoren. De uitzonderingen op de 'regel' zijn Wageningen (12% vrouwelijke hoogleraren, maar een slechte score in de Veni-rondes) en Leiden (15%, maar geen bovengemiddeld succes). Een verklaring voor dit verband kan het ministerie niet geven.

Opstelten volgt Nijpels op

Ivo Opstelten is benoemd tot lid van de Raad van Toezicht van de Universiteit Utrecht. Hij volgt Ed Nijpels op die sinds 2000 vice-voorzitter van de Raad van Toezicht was. Vanwege het bereiken van de maximale benoemingstermijn neemt hij dit najaar afscheid. De Raad van Toezicht moet onder meer het bestuur- en beheersreglement van de universiteit, het Strategisch Plan, de begroting en het jaarverslag goedkeuren. Opstelten (1944) is burgemeester van Rotterdam sinds 1999. Daarvoor was hij vanaf 1992 burgemeester van Utrecht. Opstelten is onder meer voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds en voorzitter van de Raad van Toezicht van het Netherlands Genomics Initiative.

Slappe voetankers

De val van de hijskraan tijdens de storm op donderdag 18 januari 2007 is veroorzaakt door een inferieure kwaliteit van de voetankers en meer specifiek de smeedknoppen. De voetankers waarmee de kraan vast zat aan zijn betonnen sokkel waren te slap. Dit concludeert TNO na een onafhankelijk onderzoek. De kraan van het studentencomplex in aanbouw, Casa Confetti, viel op het Ruppertgebouw van de Universiteit Utrecht, waardoor enkele medewerkers gewond raakten.

Eerste honours minor-studenten zijn klaar!

De eerste 39 bachelorstudenten hebben aan de Universiteit Utrecht hun honours minor afgerond. De studenten zijn in oktober 2006 aan het kennisverdiepende programma begonnen. 'Het is een programma voor de beste studenten en verzorgd door de beste hoogleraren van de Universiteit Utrecht', aldus hoogleraar Theo Verbeek die het honours minor-programma heeft ingericht. Voor een selecte groep getalenteerde en gemotiveerde bachelorstudenten biedt de Universiteit Utrecht de honours minor aan om hun intellectuele en academische kwaliteiten nog verder te verdiepen en te verbreden. Dit universiteitsbrede programma bestaat uit vier cursussen verspreid over twee jaar. De studenten volgen de honours minor in de avonduren, naast hun reguliere bacheloropleiding.

Alumni in het nieuws

Elsbeth Etty (1951) – Alumna Nederlandse taal en cultuur – heeft de Anne Vondelingprijs voor politieke journalistiek toegekend gekregen. De prijs bestaat uit een beeld van de in 1979 overleden PvdA-politicus Anne Vondeling en een geldbedrag van 2.500 euro.

Trude Maas-de Brouwer (1946) – Alumna Algemene Taalwetenschap – is benoemd tot voorzitter van de raad van commissarissen van Philips Electronics Nederland. Maas is lid van onder meer de raad van commissarissen van de Schiphol Groep en Twynstra Gudde.

Joost van Lanschot (1955) – Alumnus Nederlands Recht – is benoemd tot directeur van het VSBfonds. Hij is de opvolger van alumnus Maarten Reuchlin (1948). Van Lanschot is voormalig voorzitter van Stibbe en managing partner van het Stibbe kantoor in Amsterdam.

Joris van Enst (1955) – Alumnus Geologie – is benoemd tot directeur van Het Waterschapshuis. Het Waterschapshuis is de regie- en uitvoeringsorganisatie voor de 26 waterschappen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie. Van Enst was hiervoor wetenschappelijk directeur van Lofar, de grootste radiotelescoop ter wereld.

Emily Ansenk (1970) – Alumna Kunstgeschiedenis en Archeologie – is benoemd tot de nieuwe directeur van de Kunsthall in Rotterdam. Ansenk was sinds 1997 directeur van het Scheringa Museum voor Realisme in het Noord-Hollandse Spanbroek.

Freek Ossel (1954) – Alumnus Algemene Sociale Wetenschappen – is benoemd tot nieuwe PvdA-wethouder bij de gemeente Amsterdam. Ossel krijgt de portefeuille werk en inkomen, armoedebeleid, diversiteit en haven en luchthaven.

Gerard de Korte (1955) – Alumnus Geschiedenis en Godgeleerdheid – is door Paus Benedictus XVI benoemd tot bisschop van Groningen-Leeuwarden. De laatste jaren was De Korte deken van het dekenaat IJssellanden.

Ingeborg de Jong (1964) – Alumna Internationale Economie en Economische Geografie – is toegetreden tot de directie van de werkmaatschappij Ruimtelijke Investerings van Boer & Croon. De Jong was directeur bij NS Poort, verantwoordelijk voor verkoop en beheer van gronden, panden en stations van de NS.

Wilt u een benoeming van een alumnus of alumna doorgeven aan het Utrechts Universiteitsfonds/Alumni bureau? Mail naar ufonds@uu.nl onder vermelding van 'benoeming'.

Baby's in bloei

Kersverse ouders konden in juli hun kroost laten fotograferen op de drijvende bladeren van de tropische waterlelie *Victoria amazonica*, die op dat moment de jaarlijkse bloeiperiode beleefde. Deze koningin onder de waterlelies groeit in de kassen van de Oude Hortus van de Universiteit Utrecht. De enorme bladeren zijn zo'n anderhalve meter in doorsnee en kunnen een gewicht tot 40 kg dragen.

De *Victoria amazonica* is de grootst bloeiende waterplant. Tijdens de bloei is de bloem eerst smetteloos wit en verkleurt vervolgens langzaam naar roze. Oorspronkelijk groeit de waterlelie, die in 1801 werd ontdekt, in het stroomgebied van de Amazonerivier.

Maarten van Rossem:

'Ik ben eigenlijk mislukt door mijn succes'

Dit najaar neemt hij afscheid: Prof. Dr. Maarten van Rossem. Bijna vijftig jaar was hij verbonden aan de Universiteit Utrecht. Eerst als student, de laatste jaren als bijzonder hoogleraar Geschiedenis aangesteld door het U-fonds. De grootste bekendheid verwierf hij als Amerika-deskundige op radio en televisie. Met de Amerikaanse verkiezingen voor de deur blijft hij voorlopig dus in beeld. Speciaal voor Illuster interviewde John Jansen van Galen (journalist, schrijver en presentator van Met het Oog op Morgen) het Utrechtse boegbeeld.

Maarten van Rossem heeft mij uitgekozen voor zijn afscheidsinterview, omdat ik ooit de eerste was die hem interviewde: 'Weet je dat niet meer? Ik was in 1967 fractievoorzitter van de Studentenvakbeweging in de U-Raad, de 'grondraad' van de Utrechtse universiteit. Jij had een rubriek over studentenzaken in het toenmalige Algemeen Handelsblad en kwam mij thuis, aan de Kromme Nieuwegracht met uitzicht op de Domtoren, interviewen. Waar het over ging herinner ik mij absoluut niet, maar ik was enorm trots.'

In dit verhaal verschijnt Van Rossem aan ons in een onbekende gedaante: als vergaderaar en politicus. 'Twee jaar heb ik dat gedaan en het was de totale deceptie, maar ook heel leerzaam. Daardoor ben ik niet in de fout vervallen van veel kennissen uit die tijd: ik ben niet in de politiek gegaan. Ik had wel interesse, was PvdA-lid, maar ik bleek er karakterologisch volkomen ongeschikt voor. Te ongeduldig en vrij autoritair. En dan dat urenlange gezeik van vergaderingen! Had ik die fractie eindelijk op één lijn, zei de volgende dag toch weer iemand dat 'ie anders ging stemmen. Dan dacht ik: "ik sla je kop eraf!"'

Hoogleraarsambt

Op 24 oktober wordt Van Rossem 65 jaar, op 14 november neemt hij afscheid van de Universiteit Utrecht, waarmee hij niet minder dan 46 jaar verbonden was vanaf het begin van zijn studie (eerst heel even farmacologie, spoedig geschiedenis) in 1962. 'Jammer', vindt hij. 'Ik was graag nog een paar jaar doorgedaan. De minister-president roept ons bij herhaling op om zoiets te doen, de Commissie Bakker pleit ervoor, maar de universiteit is niet geïnteresseerd. Het gaat mij nog gemakkelijk af, ik ben niet seniel of gestrest, en toch kreeg ik al drie jaar geleden de meest fantastische aanbiedingen om te stoppen. Ik was wel gek als ik die voorbij liet gaan! Het is de bekende discrepantie tussen wat de overheid aan de top beweert en wat lagere autoriteiten in praktijk brengen.'

Hij is, sinds 1996, bijzonder hoogleraar, aangesteld vanwege het Utrechts Universiteitsfonds. Van Rossem heeft die aanstelling ervaren als een 'sympathiek gebaar tegenover mij'. Hij was toen namelijk al tweemaal gepasseerd voor een hoogleraarsambt waarvoor hij had gesolliciteerd.

Hij heeft dat altijd toegeschreven ('maar dat is pure speculatie') aan zijn hardnekkige weigering om mee te doen in het vergadercircuit. Dat is niet altijd zo geweest, zoals we zagen. Ook als jong universitair medewerker heeft Van Rossem zijn partijtje aan de vergadertafels meegeblazen. 'Ik was voorzitter van de Instituutsraad bij Geschiedenis, maar ik ben afgezet. Ik hield mij heel streng aan het ordereglement en vergaderde veel te efficiënt. We waren steeds in anderhalf uur klaar, dus de portier was mij dankbaar dat hij niet tot diep in de avond hoefde te blijven, maar niet iedereen neemt je dat in dank af. Ik ben eigenlijk mislukt door mijn succes.' Ook zette hij zich in voor een gemeenschappelijk onderbouwprogramma Geschiedenis, maar dat werd 'tegen de afspraak getorpedeerd' waarna hij 'een dure eed zwoer': 'Ze kunnen de moord stikken. Ik doe niets meer aan die flauwekul.'

'Ik dacht zelfs even dat ik mijn bestemming had gemist en naar de kleinkunstacademie had moeten gaan, maar ja, ik was toen al 46'

Kleinkunstacademie

Dat heeft hij sedertdien consequent volgehouden. Met instemming citeert hij de omschrijving die Henry Kissinger gaf van de universiteit: 'Nergens hebben zoveel intelligente mensen zoveel tijd om over zoveel onbelangrijke dingen te praten.' Daar stond tegenover dat Van Rossem altijd bereid was wat meer college te geven. 'Ik begon in 1972 met werkgroepjes. Ik was doodnervus, bang dat ik na een kwartier door de stof heen zou zijn, dus ik had enorme klappers boordevol materiaal bij me. Ik heb dat gevoel soms nog als ik een lezing moet houden, een vrees die nooit bewaarheid wordt, want ik ben een enorme ouwehoer. Ik had ondertussen ontdekt dat ik het leuk vond om op te treden. Dus toen mijn leermeester Van der Dunk na tien jaar schoon genoeg had van hoorcolleges en vroeg wie hem wilde vervangen, hield ik eerst

bescheiden mijn mond, maar de oudere collega's zwegen en ik heb mij gemeld. Dan sta je, uiterst gespannen, tegenover 200 studenten in een amfitheater. Ik was een verlegen kind geweest dat een half jaar doodzenuwachtig was voor een spreekbeurt over het Deltaplan. Maar het ging goed! Ik dacht zelfs even dat ik mijn bestemming had gemist en naar de kleinkunstacademie had moeten gaan, maar ja, ik was toen al 46.' Van een dalend niveau onder de studenten heeft hij in die bijna vier decennia niets gemerkt. 'Ja, de spelling van het voltooid deelwoord is achteruit gegaan en als je begint over het 'kofschip' kijken ze je aan of je gek bent. Maar dat heeft niks te maken met de kwaliteit van het denkwerk. Het grootste verschil is getalsmatig. Wij begonnen met zeventien eerstejaars, van wie elf afstudeerden – het verhaal wil dat de eerste naar Nieuw-Guinea vertrok en door de Papoea's is opgegeten. Nu zijn er 300 eerstejaars, waaronder nogal wat met een tamelijk grote ongeïnteresseerdheid, maar of dat er procentagewijs meer zijn dan toen... Toen hield niemand rekening met de wensen van de studenten. Professor Hugenholtz gaf rustig een jaar college over de berekening van de datum van Pasen in de Middeleeuwen. Het universitaire onderwijs is nu gelukkig veel meer gericht op wat studenten willen en of ze er iets van opsteken.'

'Ik ben stupéfait als Rita Verdonk een lachwekkende toespraak houdt en daarna in de peiling 25 zetels haalt. Dat is het einde van de democratie'

Collectief verongelijkt

Van Rossems *fort* is Amerika. Die interesse is tamelijk toevallig ontstaan – nichtjes uit Amerika, een prachtige, racy pocket van Theodore White over de strijd om het presidentschap tussen Kennedy en Nixon in 1960 – hij noemt zich ook nooit Amerikanist. 'Amerikanistiek, Amerikakunde, American studies, daar ben ik een faliekant tegenstander van. Je studeert geschiedenis, daarbinnen contemporaine geschiedenis en daarin kun je je met Amerika bezighouden. Maar het behandelen van dat land als apart thema, niet ingebed in de wereld en de loop der geschiedenis, wortelt mij teveel in het idee van Amerika als volstrekt unieke natie.' Toen hij buitengewoon hoogleraar werd luidde zijn leeropdracht merkwaardigerwijs "Nederlandse cultuur in internationale context". 'Omdat ik belangstelling heb voor van alles en nog wat zei een collega dat ik beter aangesteld had kunnen worden voor het vak "context". Ik heb mij overigens wel daadwerkelijk met die opdracht bezig gehouden hoor. Zo heb ik in een leuk boekje, *Typisch Nederland*, de vraag besproken wat die Nederlandse cultuur dan is, vergelijkenderwijs. Wist jij bijvoorbeeld dat Nederlanders de langste mensen zijn ter wereld,

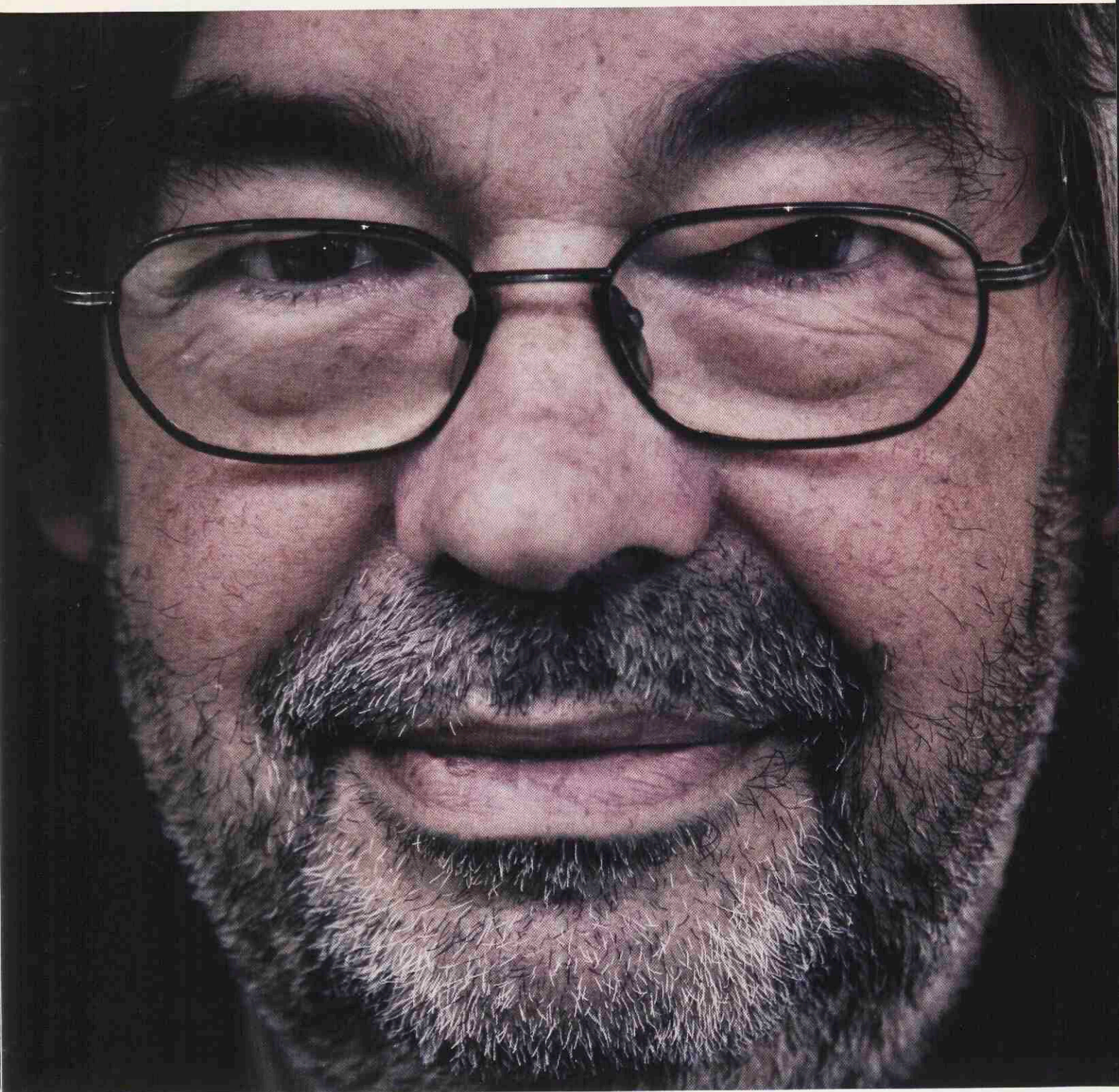
hetgeen duidt op een grote mate van gezondheid en geluk bij de betrokkenen? Alleen zijn we de laatste zeven jaar nog wel steeds persoonlijk gelukkig, maar collectief verongelijkt. Nederland is een van de vijf aantrekkelijkste landen ter wereld, wat je niet zou zeggen als je de enorme aanhang ziet van Fortuyn, Wilders en Verdonk. Men is over zijn eigen leven globaal tevreden, maar ziet Nederland en de wereld om zich heen via de media steeds meer als een rampzalige put van ellende.'

'Ik maak mij ernstig zorgen over de verregaande politieke instabiliteit in vrijwel alle rijke geïndustrialiseerde landen. Maar laatst zei iemand: dat komt omdat je oud wordt'

Vrijheid van meningsuiting

Op radio en televisie kon hij zijn voorliefde voor 'optreden' ruimschoots botvieren. Hij is (weet ik als presentator van *Met het Oog op Morgen* uit ervaring) de ideale studiogast: helder, geestig, geen gezeik. Maar zijn kijk op die media werd er in de loop der jaren niet zonniger op. Met name de 'uiterst onheuse behandeling' die hem ten deel viel nadat hij op 11 september 2001 durfde te signaleren dat de Derde Wereldoorlog niet was uitgebroken, stemt hem nog bitter: 'Omdat je de heersende opinie niet deelt ben je de gebeten hond en word je geboycot. Dat was pure censuur. Wat zegt dat over onze vrijheid van meningsuiting die ons zoveel beter zou maken dan de moslims? Het eerste zou toch moeten zijn dat je juist mensen aan het woord laat die er anders over denken dan jij.'

Ook Amerikaanse verkiezingscampagnes volgt hij met minder genoegen dan voorheen. Het omslagpunt kwam in 1988 toen de Republikeinen de Democratische kandidaat Dukakis onmogelijk wisten te maken door hem een verkrachtingszaak te verwijten waaraan hij part noch deel had. 'Een dermate gruwelijke mediamanipulatie levert absoluut geen bijdrage aan het democratisch proces. Dat type manipulatie vindt hier dan navolging met de draaikontaffaire van 2006. Wouter Bos heeft daar niet goed op gereageerd, maar het is het CDA met zijn hoge principes en zijn ethisch reveil dat zich er onder leiding van een zwaar gereformeerde jongen als Jack de Vries schuldig aan maakt. En ik zie nog geen zelfreiniging in de politiek. De problemen van de parlementaire democratie zijn het gevolg van een verdere democratisering van de maatschappij: de modale, zwevende kiezer munt nu eenmaal uit door volstreekte onkunde, maar je kunt kiezers geen examen laten afleggen. Ik ben *stupéfait* als Rita Verdonk in het Passenger Terminal Amsterdam een lachwekkende toespraak houdt vol wonderbaarlijke beweringen en daarna in de peiling van Maurice de Hond 25 zetels haalt. Dan houdt het op, dat is het einde van de

democratie. Ik maak mij ernstig zorgen over de verregaande politieke instabiliteit in vrijwel alle rijke geïndustrialiseerde landen. Maar laatst zei iemand: dat komt omdat je oud wordt.'

Obama

Met lede ogen ziet hij hoe de dynamiek van de campagne ook Barack Obama, met zijn prachtige principes, dwingt in een fuik waaruit geen ontsnappen mogelijk is en waarin allerlei lulligheden opgeblazen worden. Dat komt door de structurele ellende van het rampzalige huwelijk tussen politiek en televisie.' Niettemin hoopt hij van harte dat Obama zal winnen: 'Ik ben onder de indruk van hem. Hij is bijzonder getalenteerd, als retoricus, maar ook door de inhoud, die van buitengewone aard is. Dat hebben we decennia lang niet meegemaakt. McCain is een uiterst zwakke kandidaat wiens campagne als los zand aan elkaar hangt. Maar er kunnen nog de gekste dingen gebeuren: een terroristische aanslag, een door Amerika gesteunde oorlog van Israël tegen Iran... Dan kan McCain zomaar het Witte Huis binnenwandelen.'

[John Jansen van Galen]

Obama of McCain?

'De Amerikanen staan voor een fundamentele keuze. Wensen zij een voortzetting van het vastgeroeste conservatieve programma of moet er daadwerkelijk aan een nieuwe fase van de Amerikaanse politiek worden begonnen? Is het mogelijk de polarisatie van de afgelopen decennia te stoppen? Als Obama niet wordt gekozen, weten we zeker dat een zwarte Amerikaan, ook onder de best denkbare omstandigheden, in de USA niet verkiesbaar is. Dat zou een drama zijn.'

Maarten van Rossem verzorgt op 6 oktober de Utrecht Lezing 'Obama of McCain?' in Zwolle. Wilt u erbij zijn? Meldt u aan via de antwoordkaart in de najaarsbrochure of via www.alumni.uu.nl

De perfecte pil bestaat niet

Wat is de maatschappelijke rol van de farmaceutische industrie? Is de farmaceutische industrie voldoende transparant? Tijdens de Utrecht Lezing op 28 oktober aanstaande in Oss spreken alumni Bert Leufkens, voorzitter College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) en Henk-Jan Out, Vice President Women's Health Schering Plough Research Institute, over deze en andere kwesties.

De perfecte pil bestaat niet, daar zijn Bert Leufkens, hoogleraar farmaco-epidemiologie van de Universiteit Utrecht, tevens voorzitter College ter Beoordeling van Geneesmiddelen en Henk-Jan Out, Vice-President Women's Health Schering Plough Research Institute, het roerend over eens. Het aanbieden van het juiste geneesmiddel is een voortdurend balanceren tussen de werkzaamheid van een middel en de mogelijke risico's. Welke bijwerkingen nemen we voor lief? En wanneer vinden we het middel erger dan de kwaal? 'Dynamische kwesties', vindt Leufkens, want de opvattingen over geneesmiddelen en bijwerkingen veranderen met de tijd en zijn vaak cultureel bepaald. 'De Nederlandse patiënt is bijvoorbeeld een zuinige, terughoudende patiënt. Waar – kort door de bocht – de Franse patiënt een pilletje neemt, zal de Nederlander denken: eerst maar een glas melk met honing, eerst maar eens vroeg naar bed.'

Als voorzitter van het CBG beoordeelt Leufkens de kwaliteit, veiligheid en effectiviteit van geneesmiddelen voor mens en dier, en beslist hij of een middel op de markt mag komen.

De sociale component

Als student farmacie raakte Leufkens gefascineerd door de sociale component van medicijngebruik, en de bijkomende maatschappelijke processen. 'Nergens raken privaat en publiek elkaar zo als in de farmacie, veel meer dan in het openbaar vervoer of het onderwijs. Als je niet tevreden bent over de trein of over je onderwijsinstelling kies je

een alternatief, maar wie ziek is hééft geen keuze. Zorgen over kosten of bijwerkingen krijg je er gratis bij.' De relatie tussen de farmaceutische industrie en de patiënt is een zeer indringende: ziek zijn raakt ons allemaal. 'De patiënt bevindt zich in een enorm kwetsbare positie, kijk naar de toegankelijkheid van medicijnen. Dat medicijnen niet beschikbaar zijn of te duur, daar kan de patiënt nauwelijks rationeel over nadenken. Het geneesmiddel móet er zijn. Tegelijkertijd hebben we heel weinig invloed op het aanbod en de industrie. Dat zijn keuzes die worden gemaakt in directiekamers in New York, Londen of Basel.'

'Wie ziek is heeft geen keuze. Zorgen over kosten en bijwerkingen krijg je er gratis bij'

Blockbusters

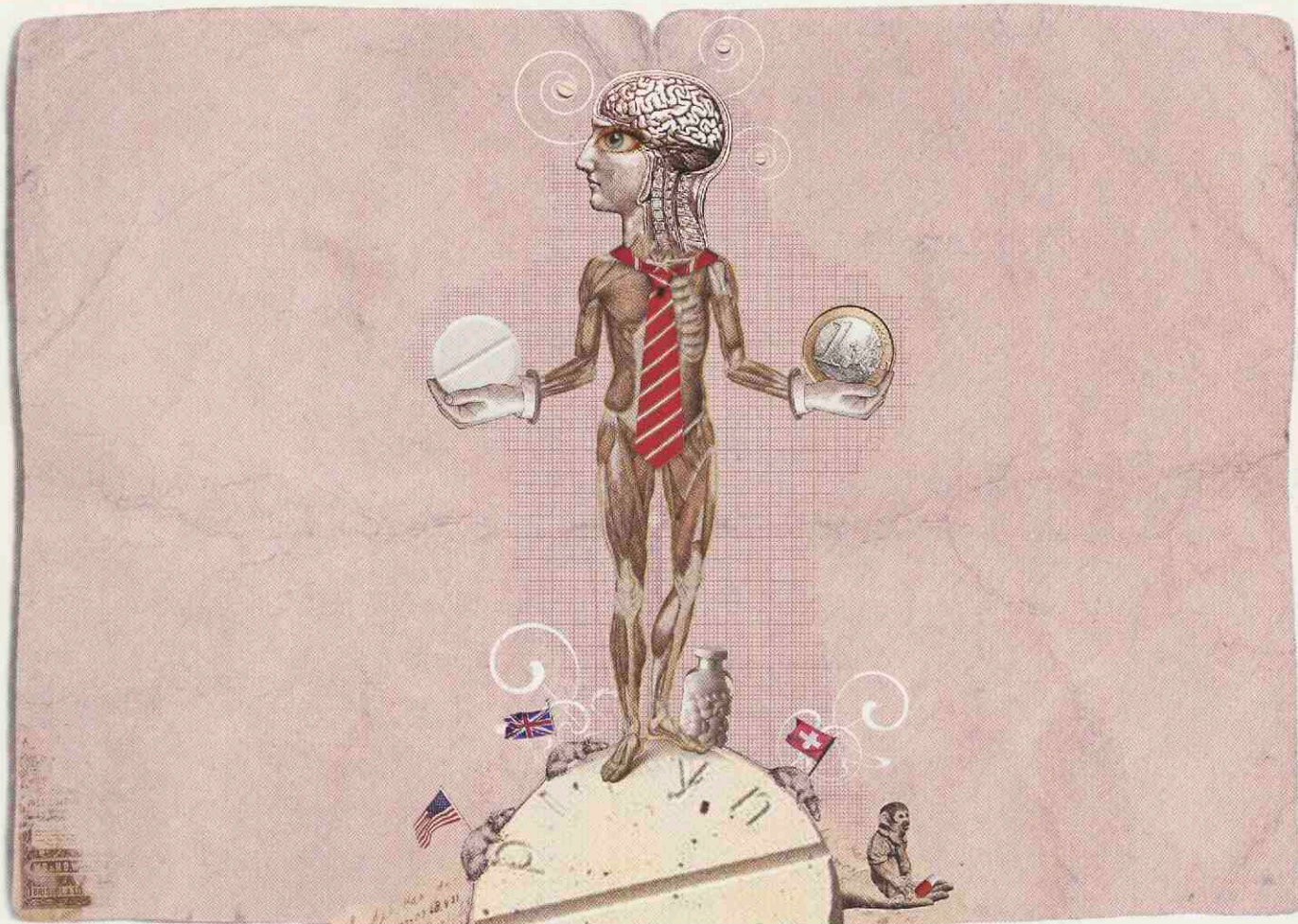
Of een medicijn wel of niet beschikbaar is, wordt bepaald door de agenda van de internationale farmaceutische industrie. Die agenda komt niet altijd overeen met de behoeften van de patiënt, zo blijkt uit het rapport van de World Health Organization (WHO) *Priority Medicines for Europe and the World* uit 2004. Daaruit bleek dat ziekten in derdewereldlanden worden genegeerd en er weinig aandacht is voor zeldzame aandoeningen in rijke landen. De reden is eenvoudig: De commerciële farmaceutische industrie wil winst maken en kiest voor rendabele projec-

ten. Vanwege de astronomische bedragen zou de industrie slechts geïnteresseerd zijn in *blockbusters*, medicijnen die voor grote groepen geschikt zijn en veel geld opleveren. 'De achilleshiel van de farmacie', aldus Leufkens. 'De industrie zit vaak klem door koerswinsten en aandeelhouders.'

Henk-Jan Out, Vice-President Women's Health, Clinical Research van Schering Plough, geeft toe dat de industrie niet vies is van kaskrakers, maar nuanceert het beeld. 'Geneesmiddelenonderzoek is ontzettend duur. Als een medicijn de eindstreep haalt – negen van de tien keer is dat niet het geval – heeft het minstens 800 miljoen dollar gekost en is er tien tot twaalf jaar onderzoek verricht. Als je in deze business je investeringen wilt terugverdienen, zul je dus een middel op de markt moeten zetten dat niet alleen veilig en effectief is, maar ook wat oplevert. Anders houd je op te bestaan. Ook wij hebben het beste met de patiënt voor, ook wij willen risicodragend onderzoek doen – dat gebeurt overigens ook. Maar het is een collectieve verantwoordelijkheid van ons als maatschappij om voldoende

'De industrie wordt vaak afgeschilderd als een boevennest'

financiële middelen beschikbaar te stellen. De overheid zou de industrie daarin nog meer tegemoet kunnen komen.' De farmaceutische industrie is een *high stake*

industry met high risks. Is een medicijn eenmaal op de markt, dan is er nog de kwestie van het octrooirecht, door de lange periode van voorafgaand onderzoek is de periode dat fabrikanten kunnen profiteren van hun vondst vaak zeer kort. Spin-offs gaan er met de buit vandoor. 'Geen goede zaak', vindt ook Bert Leufkens. 'Door deze korte exploitatieperiode komt de industrie in een stresssituatie terecht. Medicijnen worden met veel marketinggeweld in de markt gezet, en komen zo niet altijd bij de juiste patiënt terecht of worden voor andere indicaties gebruikt dan waar ze voor bedoeld zijn. Daardoor gaat het soms mis, en worden ze weer van de markt gehaald.'

Absurde regelgeving

Hoe komt het eigenlijk dat het zo lang duurt voordat een medicijn op de markt komt? Want dat het te lang duurt, is iets waar Leufkens en Out het over eens zijn. Out wijst als een belangrijke oorzaak de enorme regelgeving aan. 'Iedere maandag krijg ik een lijst met nieuwe procedures, richtlijnen en regels op mijn bureau. De regelgeving is omgeslagen naar het absurde. Zo duurt het steeds langer voordat het medicijn bij de patiënt is.' Het verwijt dat de industrie ondeugdelijk onderzoek zou verrichten of met resultaten zou sjoemelen – een veelgehoord geluid in de media – noemt Out dan ook 'volstrekt onwaar'. 'Natuurlijk zijn er incidenten, maar de richtlijnen waar we ons aan moeten houden zijn dermate talrijk en stringent dat dat vrijwel onmogelijk is. Ik durf zelfs te zeggen dat de kwaliteit van het door de industrie gesponsorde onderzoek beter is dan het

academische. Desondanks wordt de industrie vaak afgeschilderd als een boevennest – ten onrechte.'

Nieuw model

'Het is onze taak om de consument duidelijker te maken hoe het feitelijk onderzoek precies in elkaar zit, hoe complex dat is en met hoeveel regels we te maken hebben.' Leufkens erkent dat de enorme regelgeving 'bepaald niet helpt', maar beweren dat de enorme regelgeving de innovatie in de weg zou staan, vindt hij 'te simpel'. 'Innovatie wordt bepaald door de keuzes die de industrie zelf maakt. We zouden naar een nieuw model van geneesmiddelenontwikkeling toe moeten, vindt hij. 'We zouden kunnen overwegen medicijnen onder bepaalde voorwaarden eerder op de markt te brengen of delen van het registratieproces te vereenvoudigen.' Al met al is Leufkens optimistisch over de

toekomst. De dialoog tussen overheid, universiteit en industrie, die hij een jaar geleden in *Vrij Nederland* nog 'volledig verstoord' noemde, is aan het herstellen. 'De samenwerking verbetert in toenemende mate.' Ook Out ziet het zonnig in. 'Met name de samenwerking in de vroege klinische ontwikkeling is hoopgevend.'

[Anna van de Weygaert]

Meldt u voor deze en alle andere Utrecht Lezingen aan via de antwoordkaart in de najaarsbrochure of ga naar www.alumni.uu.nl

Begunstigers hebben de najaarsbrochure tegelijkertijd met het jaarverslag ontvangen. Voor overige lezers is de brochure als bijlage bijgevoegd bij deze illustrer.

Van molecuul tot middel: geneesmiddelenontwikkeling in de praktijk

Geneesmiddelenonderzoek gebeurt volgens Good Clinical Practice (GCP), een internationale, ethische kwaliteitsstandaard waarin de nadruk wordt gelegd op het informeren van de patiënt en onderzoeker, de veiligheid van de patiënt en de kwaliteit van de vergaarde data. Het onderzoek verloopt in drie fases. In fase 1 wordt het middel toegediend aan gezonde vrijwilligers om uit te vinden of een middel zou kunnen werken. In fase 2 wordt het middel toegediend aan een kleine groep patiënten en wordt er gezocht naar de juiste dosering en werkzaamheid. In fase 3 wordt er gekeken naar de effectiviteit en veiligheid van een middel. Het middel wordt in deze laatste fase aan duizenden patiënten voorschreven. Omdat het steeds moeilijker is Westerse patiënten te rekruteren, worden klinische studies steeds vaker in India, China en Oost-Europa gedaan.

War on terror en de grenzen van de rechtsstaat

Met de *war on terror* zijn de mogelijkheden om opsporingsbevoegdheden in te zetten behoorlijk verruimd. Maar past dat eigenlijk wel binnen de grenzen van onze rechtsstaat? Of helpen we op deze manier de terrorist de rechtsstaat omver te werpen? Dat vraagt promovenda Marianne Hirsch Ballin (24) zich af.

Foto: Ivar Pel

Omdat nieuwe problemen om nieuwe oplossingen vragen, is in het kader van terrorismebestrijding de wetgeving behoorlijk verruimd. Maar lopen Westerse landen zo niet het risico zelf de grenzen van de rechtsstaat te overschrijden? En passen de war-on-terrormaatregelen wel binnen de grenzen die traditioneel gesteld zijn aan overheidsmacht? 'Uiterst belangrijke vragen', vindt promovenda Marianne Hirsch Ballin. 'Als de overheid bij het bestrijden van terrorisme de grenzen van de rechtsstaat niet respecteert, speelt ze de terrorist in de kaart. De terrorist probeert door angst te zaaien de rechtsstaat omver te werpen.' Hirsch Ballin buigt zich de komende drie jaar over de kwestie voor haar onderzoek *Preventie van terrorisme door opsporing*.

'Ons strafrecht beoogt de burger te beschermen tegen onwillekeurig overheidsoptreden'

Infiltratie

Hirsch Ballin, die zich specifiek op opsporingsbevoegdheden concentreert, vergelijkt in haar promotieonderzoek de Amerikaanse aanpak met de Nederlandse benadering. 'Daar zijn grote verschillen tussen. Amerika heeft er bijvoorbeeld voor gekozen terrorismebestrijding hoofdzakelijk bij de inlichtingen- en veiligheidsdiensten neer te leggen. Deze beschikken over verregaande bevoegdheden. De grenzen van het strafrecht zijn daar grondwettelijk vastgelegd en kunnen niet zomaar worden verruimd.'

Nederland heeft er juist wel voor gekozen terrorismebestrijding onder het strafrecht te plaatsen. Hiervoor is de wetgeving flink opgerekt. 'Werden opsporingsbevoegdheden zoals infiltratie, afluisteren en systematische observatie voorheen vooral ingezet om de waarheid boven tafel te krijgen omtrent een gepleegd strafbaar feit, nu worden ze ook in de preventieve sfeer gebruikt', legt Hirsch Ballin uit. Welke methode het beste is, valt volgens Hirsch Ballin niet zo een, twee, drie te zeggen. 'Er wordt vaak geroepen dat Amerika te ver gaat, maar de zaken liggen wat complexer.'

Dat het onderzoek maatschappelijk relevant is, staat voor Hirsch Ballin buiten kijf. 'We willen allemaal dat er iets gebeurt, maar tegelijkertijd willen we ook allemaal dat dat niet te ver gaat. Een belangrijke doelstelling van ons strafrecht is bescherming van de burger tegen onwillekeurig overheidsoptreden. Het gaat ons allemaal aan, niet alleen de verdachten van terrorisme.'

[Anna van de Weygaert]

Kiek!

Uit het album van een alumnus

Meepraten over bibliotheekwesties en Angola-koffie

De Utrechts Historische Studenten Kring (UHSK) was eind jaren zeventig hofleverancier van studentleden voor allerlei universitaire raden en commissies. Ook op landelijk niveau werd er meevergaderd en beslist. Deze geschiedenisstudenten waren ook nog actief in tal van (sub) commissies, secties en programma's, meer of minder geformaliseerd en gericht op onderwerpen variërend van onderwijs en onderzoek tot buitenlandse misstanden. Al die raden en commissies mochten, nee moesten, worden gevuld met studentleden, niet in het minst omdat onze voorgangers deze participatie te vuur en te zwaard hadden veroverd.

Ieder jaar waren er nieuwe vrijwilligers nodig die konden meepraten over onderwijsprogramma's, onderzoeksubsidies, bibliotheekwesties en Angola-koffie. Natuurlijk moesten al die meningen worden afgestemd en voorbereid. Bij voorkeur gebeurde dat in een werkweekend op de hei. Deze foto is genomen tijdens een UHSK-weekend in oktober 1979. Te zien zijn o.a. Joost Latiers, Jan van Muilekom, Lex Heerema van Vos, Ton de Korte, Inge Boer, Peter van 't Klooster en ondergetekende.

[Ton ten Velde]

Utrechtse stellingen

Prikkelende, humoristische en intrigerende stellingen uit Utrechtse proefschriften

Ervaring is iets dat je krijgt nadat je het nodig had.
[Annemarijke Rutton, Geneeskunde]

Het zogenaamde ritsen is bedacht door een theoreticus die geen oog had voor de aard van de autobestuurders.
[D.K. Wasowicz-Kemps, Geneeskunde]

Een mens merkt zijn ware geluk pas op als het moment al voorbij is.
[Wilco de Jager, Geneeskunde]

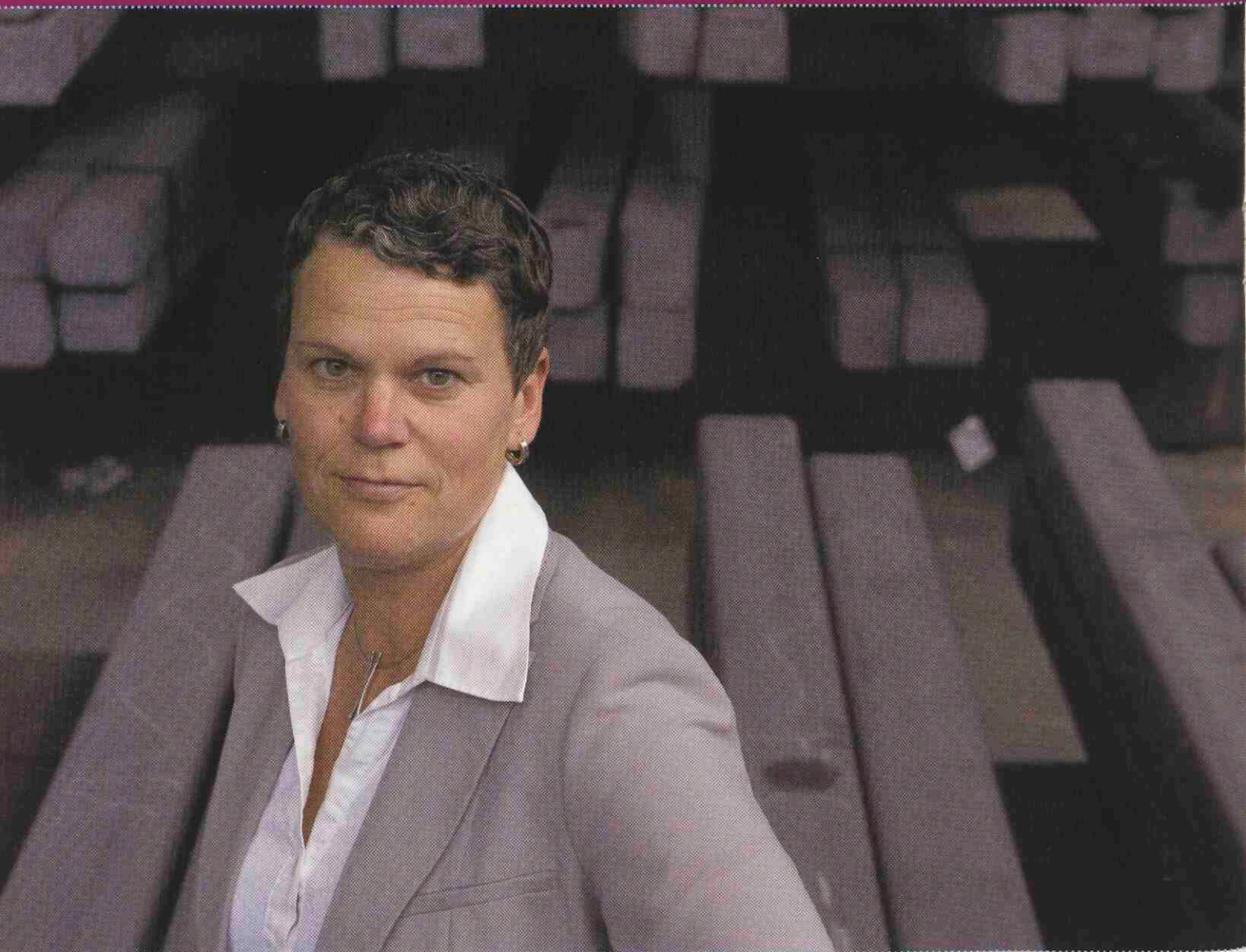
Als je iemand tomatensap ziet drinken, zit je hoogstwaarschijnlijk in een vliegtuig.
[Olaf Verschuren, Geneeskunde]

Een 'nulaanstelling' is niemand aan te raden. Het leidt tot nul aanzien.
[Marie Louise Harteveld, Geneeskunde]

Appels dienen met peren te worden vergeleken, maar bananen moeten worden vermeden.
[Gideon Robertus Hajer, Geneeskunde]

Hoe sneller de computers worden, hoe minder tijd we overhouden.
[Elsje M. Zantinge, Geneeskunde]

Je doet het goed of je leert wat!
[Brita Margerethe de Jong, Geneeskunde]

Caroline Princen, alumna psychologie en 'Vrouwelijk manager van het jaar'
'Neem jezelf en je ambities serieus'

De helft van alle hbo- en wo-afgestudeerden is vrouw, toch bekleedt in ons land nog geen tien procent een topfunctie. Dat is weinig, maar ze zijn er dus wel degelijk: getalenteerde vrouwen met ambities om de wetenschappelijke of zakelijke top te bereiken. En dat ook doen. Illuster sprak er drie.

Aan de top...

Van (organisatie)psycholoog tot staal directeur. De loopbaan van alumna Caroline Princen (41), directeur van Nedstaal BV, is bijzonder maar wel het resultaat van bewuste keuzes. Onlangs werd ze verkozen tot 'Vrouwelijk manager van het jaar 2008'. Een gesprek over ambities, rolmodellen en werken in een mannenwereld.

'Ja, als ik zo terugkijk op mijn school- en studietijd, was ik misschien wel een 'natuurlijke leider', zegt Caroline. 'Ik was aanwezig, dreef graag boven. Zo was ik bijvoorbeeld klassevertegenwoordiger en tijdens mijn studie ben ik een jaar preses van studentenvereniging Veritas en een paar jaar voorzitter van Veritas Beheer geweest.'

'Op een gegeven moment heb ik een knop om gezet en tegen mezelf gezegd: ik heb hier iets toe te voegen'

Niet bescheiden

Weten wat je wilt en kunt en daarvoor gaan. Zo zou je de loopbaan van Caroline kunnen samenvatten. Dat klinkt eenvoudig, maar is - zeker voor vrouwen - niet zo vanzelfsprekend, weet ze. 'Bij hen overheerst vaak (valse) bescheidenheid.' Zo niet bij Caroline. 'Ik kan dat en ik wil dat. Ja, dat heb ik in mijn loopbaan wel een aantal keren gezegd.' Zo regelde ze, net afgestudeerd, haar eerste baan bij een nog op te zetten managementadviesbureau. De twee initiatiefnemers kende ze nauwelijks, toch stapte ze op hen af met de mededeling. 'Als jullie een adviesbureau gaan beginnen, wil ik erbij zijn.' Ze kwam erbij en werkte zich bij het snel groeiende bureau spoedig op van medewerker tot partner.

Het bureau, YDL Management Consultants in Maarssen, wist grote klanten binnen te halen: Douwe Egberts, KLM, KPN, ABN. Regelmatig leidde Caroline bijeenkomsten voor de top van deze bedrijven - vrijwel altijd mannen. Hoe voelde ze zich daartussen als jonge vrouw? 'Als het voor jezelf geen punt is, dan speelt het niet. Voor mijn dertigste dacht ik ook wel eens: ben ik niet te jong? Zou ik wel serieus worden genomen? Op een gegeven moment heb ik een knop om gezet en tegen mezelf gezegd: ik heb hier iets toe te voegen. Als je zelf zo denkt, blijkt het ook geen issue meer.'

Zelf beslissen

Dertien jaar bleef Caroline bij YDL. 'Heel leuk werk. Grootchalig, complex, daar hou ik van.' Toch kwam de vraag: what's next? 'Voor mijn gevoel had ik mijn top in het advieswerk bereikt. Ik bespeurde bij mezelf een soort ongeduld. Ik wilde niet langer aan de zijlijn staan, maar zelf de beslissingen nemen.'

Maar hoe kom je aan het roer van een bedrijf? Caroline nam een half jaar sabbatical en ging te rade bij vrouwen die al aan de top zaten: Neelie Kroes, Claudia Zuiderwijk (voorzitter van de Raad van Bestuur van de Tergooiziekenuizen), Marike van Lier Lels (toen bestuurder van

Schiphol), Pamela Bouwmeester (directeur NS). 'De top 10 van machtigste vrouwen heb ik aangeschreven met de mededeling: "Ik wil ook wel in die top 10. Willen jullie mijn 'Idols-jury' zijn?"'

Net als bij haar eerste baan, was dit opnieuw zo'n voortvarende, bijna brutale, actie. 'Wat dat zegt over mij? Dat ik niet bang ben om mijn ambities uit te spreken'. En dat zouden volgens haar veel meer vrouwen moeten doen. 'Ja, dat is eng, je stelt je kwetsbaar op. Maar het helpt je ook. Daarmee neem je jezelf en je ambities serieus.'

Caroline kreeg uitsluitend positieve reacties op haar brieven. 'Ik ben bij al die vrouwen langs geweest.' Het werden inspirerende én bemoedigende gesprekken. 'Ondanks mijn ongebruikelijk cv, zeiden ze allemaal "Dat zien we jou wel doen. Ga ervoor!" Dat was wel een hart onder de riem.'

Manager van het jaar

Nedstaal kende Caroline van haar werk bij YDL. Het staalbedrijf was al jaren haar klant. 'Ik was altijd erg gecharmeerd van het bedrijf. Het ambachtelijke vind ik mooi. Daarnaast is het bijna een familiebedrijf. Er werken 300 mensen, van wie sommigen al van generatie op generatie. Dat maakt het persoonlijk.'

Toen de functie van algemeen directeur vrij kwam, was ze dan ook gelijk geïnteresseerd. Dat ze het ook zou worden, lag bepaald niet voor de hand. Ze is de eerste (en enige) vrouw in het management, was het jongste managementlid ooit en zonder de gebruikelijke industrieachtergrond van haar voorgangers. Ze prijst dan ook de moed van Nedstaal dat het bedrijf van de gebaande paden af heeft durven wijken. 'Daar kunnen andere bedrijven nog van leren. Want ook dat is een reden voor het geringe aantal vrouwen aan de top. Vrouwen zijn te bescheiden, maar bedrijven vaak ook te behoudend', meent Caroline. 'Terwijl al lang bekend is dat diversiteit succes oplevert.' Daar is ze zelf een goed voorbeeld van. Onder haar leiding boekte Nedstaal de afgelopen jaren een flinke omzet- en winststijging. Dat resultaat leverde haar eerder dit jaar de titel 'Vrouwelijk manager van het jaar 2008' op.

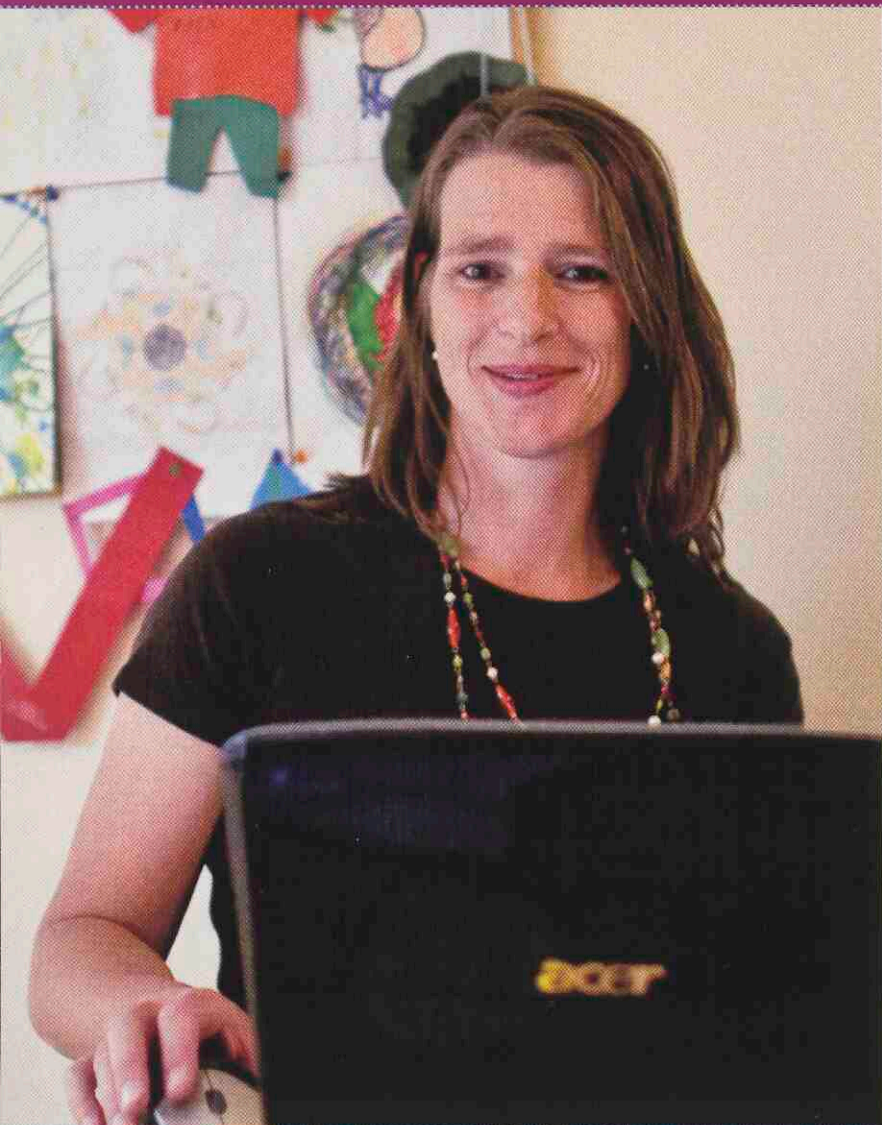
'Vrouwen zijn te bescheiden, maar bedrijven vaak te behoudend'

Rolmodel

Caroline combineert haar directeursfunctie met het moederschap van twee kinderen van 10 en 7 jaar. Over die combinatie is ze kort. 'Het vraagt om een goede organisatie, maar het kan.' Ze werkt fulltime, waarvan één dag thuis. Twee dagen per week brengt ze de kinderen naar school. 'Die dagen heb ik voor tien uur geen afspraken. Dat is geen probleem.'

Zoals de tien topvrouwen voor Caroline een voorbeeld waren, zo wil ze nu zelf voor andere vrouwen wel een rolmodel zijn. Zij het met enige schroom. 'Het voelt raar om dat van jezelf te zeggen. Maar misschien wordt het wel eens tijd die schroom te laten varen en zo'n 'voorbeeldfunctie' wat meer uit te dragen. Daar wil ik die titel wel voor gebruiken.'

...naar de top

Desiree Capel (42), taalwetenschapper 'Het gaat om de resultaten'

Geld voor eigen promotieonderzoek. Negen studenten en pas afgestudeerden van de Universiteit Utrecht kregen onlangs zo'n 'toptalentensubsidie' toegekend van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Zeven van hen zijn vrouw, waaronder Desiree Capel en Sabine den Hartog.

'Ik zie dit als het begin van mijn tweede carrière, een carrière in de wetenschap', zegt Desiree Capel. De taalwetenschapper voldoet niet aan het standaardbeeld van een pas afgestudeerde: ze is 42 en moeder van twee kinderen van 9 en 6 jaar. Dat ze een beurs heeft gekregen voor 'jong talent', maakt haar dan ook 'een beetje extra trots.'

Meer inhoud

Taalwetenschap is Desiree's tweede studie. Zo'n vijftien jaar geleden studeerde ze af in de moleculaire biologie. Vervolgens werkte ze met veel plezier bij verschillende uitgeverijen.

Maar het vele managen in haar laatste functie ging haar tegenstaan. Ze wilde meer inhoud, weer kennis vergaren. Van biologie naar taalwetenschap klinkt niet logisch, maar voor Desiree is de cirkel juist weer rond. 'Tijdschriften op het gebied van neurowetenschappen waar ik als redacteur aan heb gewerkt, gebruik ik nu voor mijn studie.' Vooral taalverwerving van kinderen heeft haar interesse. 'Hoe leer je een taal, hoe wordt dat verwerkt in de hersenen? Dat fascineert me enorm.'

In haar promotieonderzoek gaat Desiree onderzoeken in hoeverre een statistisch mechanisme dat - onbewust - een rol zou kunnen spelen bij het leren van taal ook wordt gebruikt bij het leren van beweging en het waarnemen van beeld. Daarvoor gaat ze baby's volgen in hun (taal)ontwikkeling op een manier die nog nooit eerder is gedaan. Twee groepen baby's worden met 9, 18 en 30 maanden onderworpen aan tests: 'gewone' baby's en baby's met één of twee dyslectische ouders. Zo wil Desiree ook bijdragen aan onderzoek naar oorzaken van dyslexie.

'Een carrière in de wetenschap kan in combinatie met het ouderschap'

Hard werken

Na haar promotie hoopt ze op een postdocplek. Dat ze daarbij als 47-jarige zal moeten concurreren met eind twintigers baart haar geen zorgen. 'Ik neem ook veel kennis en ervaring mee.' De combinatie van onderzoek en colleges geven boeit haar. Desiree hoopt dan ook op een academische carrière, bijvoorbeeld richting universitair (hoofd)docent. 'Maar dat is nog ver weg, eerst maar eens laten zien wat ik kan.' Zoals bij de meeste studierichtingen, geldt ook bij taalwetenschappen: hoe hoger in de hiërarchie, hoe minder vrouwen. Desiree vermoedt aan de top wel een old boys network die vooral mensen kiezen die op hen lijken, maar ze ziet haar sexe niet als belemmering. 'Het gaat toch om de resultaten.'

Ook het moederschap ziet Desiree niet als obstakel. Ze heeft altijd vrijwel fulltime gewerkt. Dat kan als je partner mee zorgt en er goede opvang is. Haar man is universitair hoofd-docent informatica aan de Universiteit Utrecht. Desiree: 'Hij laat zien dat een carrière in de wetenschap kan in combinatie met het ouderschap.'

Als de kinderen op bed liggen, kruipen beide ouders vaak nog achter hun laptop. 'Het is hard werken, maar dat vind ik niet erg, want ik wil dit heel graag. Ik ben enorm gemotiveerd.'

Vrouwen aan de wetenschappelijke top - Utrecht scoort redelijk

De Universiteit Utrecht doet het, vergeleken met andere universiteiten, niet slecht als het gaat om (de doorstroom van) vrouwen naar de top. Zo had de Universiteit Utrecht in 2005 13,2% vrouwelijke hoogleraren en dat is boven het gemiddelde van net 10%. Ook met het aantal universitair docenten en universitair hoofddocenten scoort de Universiteit Utrecht hoger dan het gemiddelde. Respectievelijk: 33,7% tegen 28% en 19,4% tegen 15,7%. Niet verwonderlijk dat de universiteit de derde plaats inneemt als het gaat om de dunte van het glazen plafond. Alleen aan de UvA en de Rijksuniversiteit Groningen is de barrière op weg naar de top voor vrouwen kleiner. Het relatief hoge percentage vrouwen aan de top laat zich overigens deels verklaren door het hoge aantal vrouwelijke studenten. In 2005 was bijna 59% van de studenten in Utrecht vrouw tegen een gemiddelde van bijna 45%. Het percentage vrouwelijke promovendi was datzelfde jaar in Utrecht 47,2. Landelijk was dit 41,5.

(Bron: Monitor Vrouwelijke hoogleraren 2006; EQUALproject)

Foto's: Joan van Nagen tot Steenker

Sabine den Hartog (23), geoloog 'Ik ga er helemaal voor'

'Een eer en waardering voor vijf jaar hard werken', noemt Sabine den Hartog (23), net afgestudeerd geoloog, de subsidie van het NWO. Met het geld gaat ze deelnemen aan een groot internationaal project waarin onderzoek wordt gedaan dat gebruikt kan worden bij het voorspellen van aardbevingen en tsunami's.

Die maatschappelijke relevantie heeft vast meegespeeld bij de toekenning van de subsidie. Net als haar hoge gemiddelde cijfer van de masteropleiding: een 9,1. 'Ik ben

heel gemotiveerd en perfectionistisch', verklaart ze dit hoge cijfer. 'Als ik iets interessant vind, ga ik er helemaal voor.'

In dit geval was dat de studie geologie. 'Ik vind het heel erg leuk om te weten hoe de aarde in elkaar zit', motiveert Sabine deze studiekeuze. Gaandeweg ontdekte ze dat haar fascinatie vooral uitging naar de rheologie, de studie naar het gedrag van gesteente.

Gedrag van gesteente? Stenen liggen toch stil? 'Aan de oppervlakte wel, maar diep in de aarde, onder invloed van (hoge) druk en (hoge) temperaturen niet', legt Sabine uit. 'Dan kan het, op een tijdschaal van miljoenen jaren, gaan vloeien en kan de samenstelling, en dus het gedrag, veranderen.'

'Ik heb nooit het idee gehad dat mijn sexe een nadeel is'

Academische carrière

De Universiteit Utrecht beschikt over een apparaat waarmee deze factoren kunnen worden nagebootst. In haar promotieonderzoek gaat Sabine dit apparaat gebruiken om de verandering te onderzoeken van gesteente dat uit een zogenaamde subductiezone bij Japan komt. In deze zones schuift de ene tektonische plaat over de andere en die beweging leidt (soms) tot een aardbeving en mogelijk ook een tsunami. Het gebruik van de zeldzame monsters maakt haar onderzoek bijzonder. Ze is dan ook blij dat ze dankzij de NWO-subsidie de kans krijgt om aan dit project deel te nemen.

Na haar promotie wil Sabine graag verder in het rheologisch onderzoek. Hoe ver die academische carrière gaat reiken en of ze tegen die tijd misschien haar hoofd zal stoten aan een glazen plafond, daar heeft ze nog niet over nagedacht. 'Ik heb nooit het idee gehad dat mijn sexe een issue was, laat staan een nadeel.'

In haar studiejaar zaten minstens evenveel meisjes als jongens en van de aio's bij geologie is meer dan de helft vrouw. De vraag is of deze tendens straks ook doorzet in de - nu nog vooral door mannen bezette - hogere functies. Voor Sabine zijn mogelijke belemmeringen als het moederschap of een old boys network in elk geval nog ver weg. Ze is 23 en gaat straks naar Japan, de wereld ligt voor haar open.

[Eva Prins]

Netwerk met uitzicht

Veritas reünisten

Veritijn ben je voor het leven, vinden Dick Donker (73) en Til Zaandam-Verhees (74). Acht keer per jaar vergaderen ze als bestuursleden van de reünistenvereniging Veritas. Geen eenvoudige opgave, want de club telt 1600 leden. 'Toch is het heerlijk om wat terug te doen. Ons studentenleven was Veritas.'

In zijn groentijd hing hij even met zijn hoofd in een toilet dat werd doorgetrokken, maar dat hoorde erbij. Dick Donker (73) bewaart vooral goede herinneringen aan zijn tijd bij Veritas. Als preses leerde hij er besturen en als fiscus leerde hij met financiën omgaan. 'Maar ik maakte vooral enorm veel plezier.' Dick aarzelde dan ook niet toen hem vijf jaar geleden werd gevraagd het voorzitterschap van de Reünisten Vereniging Veritas op zich te nemen. 'Het is fijn om iets terug te kunnen doen.' Ook Til Zaandam-Verhees (74) nam met liefde zitting in het bestuur. 'Gewoon als meedenkend lid.' Dertig jaar werkte ze als jeugdarts op de Nederlandse Antillen. Waar te beginnen? dacht ze toen ze drie jaar geleden naar Nederland kwam. 'Ik hobbelde naar een borrel van Veritas, dat voelde als een warm bad.' Eens in de zes weken komt het vierkoppige bestuur van de reünistenvereniging bijeen om zich te buigen over de ledenadministratie, decenniumborrels en de aankleding van de dies. Geen eenvoudige opgave, want de vereniging telt 1600 reünisten. 'Het jongste lid is drieëntwintig, het oudste negentig. Lastig om iets te bedenken dat iedereen leuk vindt. Maar het is zo leuk om iedereen weer te zien.'

'Ik ging iedere avond eten op de sociëteit, er was altijd wel iemand'

Herinneringen

De Veritijnen, allebei gepensioneerd arts, halen herinneringen op. Hoe anders was Utrecht in '53? Dick: 'Heel saai, er waren geen kroegen en er was nauwelijks vertier.' De stap naar Veritas was gauw gezet. Een vanzelfsprekende stap, want 'niemand was nihilist'. Til: 'Iedereen hoorde ergens bij. Als je gereformeerd was, ging je naar SSR. Unitas was niet-confessioneel en toegankelijk voor iedereen. Verder kon je je als meisje aansluiten bij UVSV en als jongen bij het Corps.' Dick: 'Maar die praatten me te veel met een aardappel in de keel. Bovendien waren Til en ik katholiek, Veritas was dan de juiste keuze.' Tussen de verschillende studentenverenigingen heerste een studentikoze rivaliteit.

'Met een paar jongens probeerden we regelmatig het Corpsgebouw binnen te dringen – verboden terrein voor Veritijnen. We werden er uit geramd.' Dick grijnst. 'Het is me één keer gelukt. Zes jaar geleden werd ik uitgenodigd bij het bestuursdiner, mijn zoon was toen fiscus bij het Corps. "Hier zit een Veritijn!" riep iemand.'

Katholiek

Omdat Til als jong meisje vanuit het zuiden naar het midden van het land toog, waren haar ouders blij dat ze bij Veritas in goede handen was. In goede handen was Til zeker, want Veritas wás het studentenleven. 'Tijdens de groentijd werden we voor twaalfen naar huis gebracht door een groene.' Dick: 'Die werd dan wel geklokt, want je mocht absoluut niet blijven hangen.' De volgende dag ontvluchtte Til weer de hospita en het petroleumkacheltje. 'Ik ging iedere avond eten op de sociëteit, er was altijd wel iemand. Er waren veel verbanden binnen Veritas, een schaakclub, een kamer van de dans, een club voor medici die ethische kwesties behandelde. En daarnaast had je natuurlijk je jaarclub en je dispuut.' Feestjes waren er ook genoeg. Dick: 'Drank was geen enkel probleem. Ik denk dat er toen meer werd gedronken dan nu.' Maar hoe laat het ook werd, op zondag zat iedereen braaf bij de mis. 'Religie speelde een belangrijke rol, Veritas stond als parochie onder verantwoordelijkheid van het bisdom. Voor het geestelijk heil van de studenten was er een moderator, waar studenten met psychische problemen terecht konden. Met hem moest ook worden overlegd over

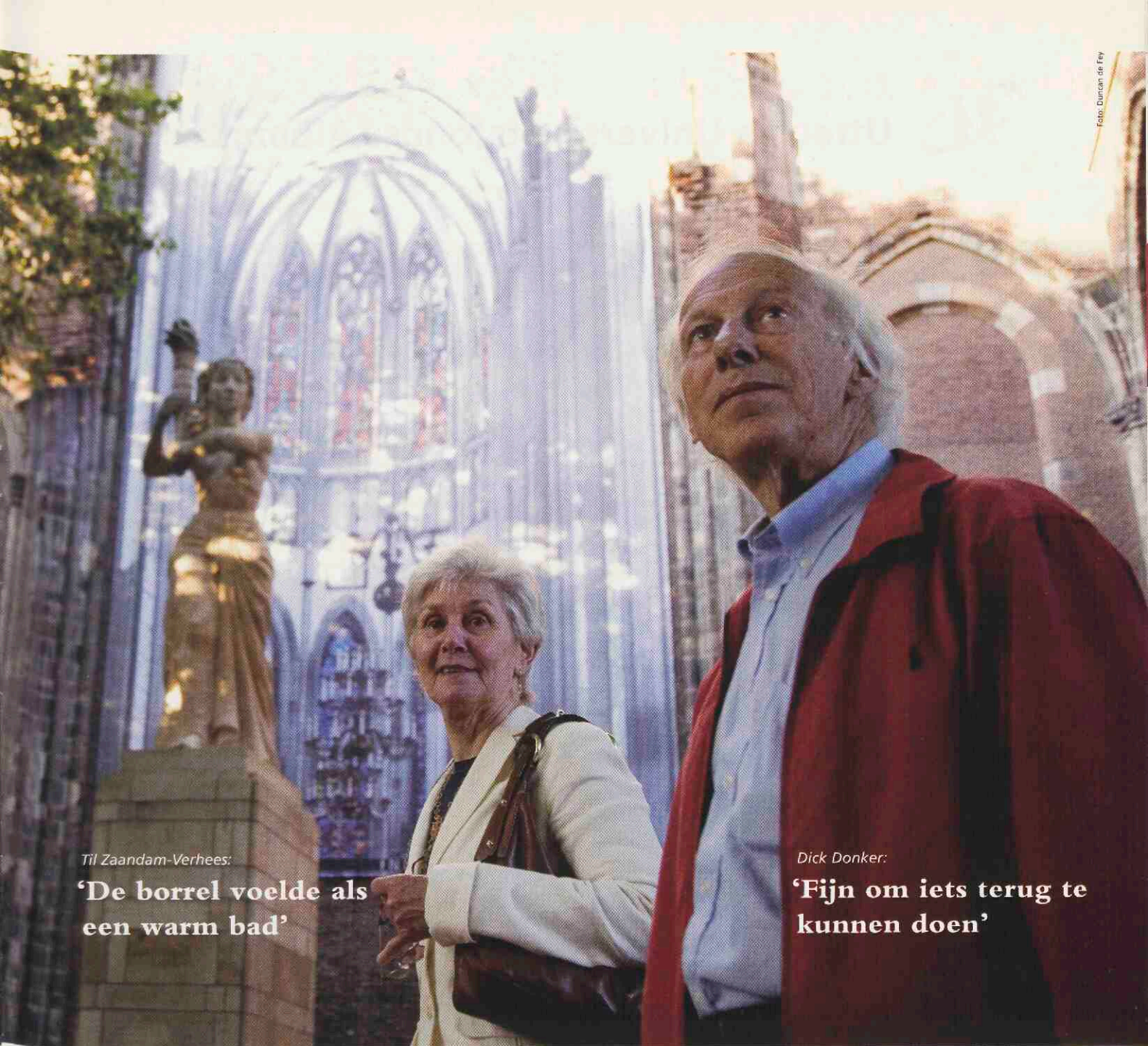

Foto: Duncan de Fey

Til Zaandam-Verhees:

'De borrel voelde als een warm bad'

Dick Donker:

'Fijn om iets terug te kunnen doen'

openings- en sluitingstijden. Til: 'En tijdens de groentijd kregen we seksuele voorlichting van een reünist volgens de RK-richtlijnen.'

Eenheid

In 1983 werd de katholieke identiteit uit de statuten gekrast. 'De leden hadden geen zin meer om naar de mis te gaan als ze zaterdag waren doorgezakt in de disco.' Jammer, vindt Til. 'Alles is nieuw en onzeker als je zo jong bent, religie kan je dan juist heel veel steun geven.' Het was niet de enige verandering die Dick en Til voorbij zagen komen. Eind jaren zeventig ging Veritas bijna ter ziele. 'Het was allemaal zo los geworden, een soort instuif met vooral veel disco. Lid of geen lid, iedereen kwam maar binnen, er was geen enkele binding meer.' Til: 'Dat merken we nu nog, omdat we uit die tijd nauwelijks mensen kunnen interesseren voor een reünie. Ze kennen elkaar gewoon niet.' Gelukkig ontstond in de jaren tachtig weer wat meer eenheid in de club, maar helemaal zoals vroeger werd het nooit. 'Voor ons bestond er buiten Veritas niks, nu hebben studenten zo veel andere verbanden waar ze deel van uitmaken.' Het mag dan iets lossier zijn geworden, het hart van de Veritijn verandert echter niet. Regelmatig loopt Dick nog even aan bij het huidige bestuur. 'Ik herken zo veel bij die jongelui.' Til knikt. 'De nieuwsgierigheid naar het leven, naar anderen, dat kenmerkt de Veritijn. Als ik de sociëteit binnenkom, valt me altijd op hoe warm ze zijn, hoe geïnteresseerd.'

[Anna van de Weygaert]

(I)20e Dies

Volgend jaar viert Veritas zijn honderdtwintigste dies, voor de reünistenvereniging wordt het de twintigste dies. Met een gala, een lezing en een disco wil het bestuur groot uitpakken. 'De jongere leden houden altijd een disco op de vooravond van de dies. De dag daarna komen de oudere leden. De sociëteit wordt door het zittende bestuur helemaal opgesmukt, kleden op de tafel en alles netjes.' Til: 'Het valt me toch altijd op wat een rommel het is. Hier hing toch een dure kroonluchter, denk ik dan.' Dick: 'In onze tijd was het ook een zootje, alleen zagen we dat toen niet.' Til lacht: 'Dat zal het wel zijn.' Dick: 'Maar gezellig dat het is.' Til: 'Fantastisch om iedereen weer te zien. Ik verheug me er nu al op.'

Activiteiten:

Algemene Ledenvergadering, november 2008

Lustrum/Dies viering, mei 2009

Disco, tweemaal per verenigingsjaar

www.veritasreunisten.nl

Bezoek voor de meest recente ontwikkelingen en activiteiten onze website: www.alumni.uu.nl

In 1886 is het Universiteitsfonds opgericht door alumni van de Universiteit Utrecht. Sindsdien zet het Universiteitsfonds zich actief in voor de Utrechtse universitaire gemeenschap. Het stelt bijzondere leerstoelen in, subsidieert studentenactiviteiten en regelt sociale zorg voor studenten in financiële nood. Het Universiteitsfonds is ook het Alumnibureau van de universiteit. Het bureau organiseert een uitgebreid programma voor alumni in binnen- en buitenland en voor jonge alumni. Alumni die begunstiger zijn van het Universiteitsfonds ontvangen bovendien de U-fonds alumnipas waarmee zij gemakkelijker en goedkoper toegang krijgen tot het universitaire aanbod.

Winnaars Kleine Parade gefeliciteerd!

De Kleine Parade is een prachtig boek over het rijke - en verborgen - verleden van Utrecht. Via de 'Actie Kleine Parade' in Illuster 51 hebben vijf mensen dit boek gewonnen. Het Utrechts Universiteitsfonds feliciteert de winnaars van harte!

De prijswinnaars zijn: Petra Hartt-Glazenburg uit Vancouver (Canada), F.C. Valk uit Utrecht, Emmy Scholte uit Ouddorp, Mieke Luijten uit Utrecht en Jan van Haaren uit Tilburg.

Actieve leden gezocht!

Bent u een alumnus die zich betrokken voelt bij de Universiteit Utrecht en zich graag wil inzetten voor alumniactiviteiten in de regio Amsterdam? Het bestuur van het alumninetwerk regio Amsterdam zoekt enthousiaste nieuwe bestuursleden, die mee willen denken over aansprekende alumniactiviteiten. Bent u geïnteresseerd? Stuur u dan een mail naar amsterdam.alumni@uu.nl onder vermelding van 'bestuursleden regio Amsterdam'. Voor meer informatie kunt u bellen met 030-2538025.

Voormalig ABN-topman Rijkman Groenink tijdens Utrecht Lezing in Amsterdam.

Bijzondere Leerstoelen Benoemingen

Het bestuur van het Utrechts Universiteitsfonds heeft per 1 juli 2008 de volgende bijzondere leerstoelen ingesteld, en tot bijzonder hoogleraar benoemd:

- Prof.dr. G.H. Addink, op de leerstoel Bestuursrechtelijke aspecten van goed bestuur bij de faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie,
- Prof.dr. A. de Koter op de leerstoel Astrofysica, bij het departement Natuur- en Sterrenkunde van de faculteit Bètawetenschappen.

Herbenoeming

Het bestuur van het Utrechts Universiteitsfonds heeft tot Bijzonder Hoogleraar herbenoemd:

- Prof.dr. B. Hessel, met ingang van 1 april 2008 op het vakgebied Europees recht en decentrale overheden bij de faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie.

Zoek een Mentor met het MMS: www.uu.nl/mms

'Ik vind het leuk om iemands verhaal te horen en daar iets aan bij te dragen, mijn ervaring toe te voegen.' (Mentor Ian van Deijck)

Ben je student of recentelijk afgestudeerd en heb je behoefte aan advies over (het begin van) je loopbaan of overweeg je een stap in je carrière waar je graag eens over van gedachten zou wisselen met een ervaren alumnus uit het netwerk van de Universiteit Utrecht?

Meld je dan gratis, snel en simpel aan voor het Mentor Mentee Systeem (MMS). Dit is een zoekmachine om een geschikte mentor te vinden voor loopbaangerelateerde vraagstukken.

Ga naar www.uu.nl/mms, stuur een e-mail naar mms@uu.nl of bel 030-2539624.

AlumniWeb

Wilt u jaar- of studiegenoten opzoeken en uw eigen (adres)gegevens kunnen beheren? Dat kan, activeer uw account via www.alumni.uu.nl/alumniweb, net als ruim 14.000 medealumni!

UES-student Ori

Na zijn bachelor Natuurkunde in Israël wilde Ori Yudilevich (27) dolgraag in het buitenland verder studeren. Een zoektocht op internet leerde al snel dat er weinig universiteiten zijn die onderwijs in het Engels aanbieden. 'Tot ik bij de Universiteit Utrecht uitkwam: een topuniversiteit in mijn vakgebied, met een tweejarig Engelstalig programma.' Na een pittige selectie kwam er goed nieuws uit Nederland. Niet alleen werd Ori aangenomen, ook kreeg hij een Utrecht Excellence Scholarship toegekend van 10.000 euro. 'Ik ben enorm dankbaar dat ik de beurs heb gekregen. Zonder die beurs had ik hier nooit kunnen studeren.'

Beroemde professoren

Ori voelt zich als in vis in het water op de universiteit. 'Het niveau van het onderwijs is heel hoog, maar door de kleinschaligheid durf ik makkelijk op docenten af te stappen met vragen. We krijgen les van beroemde professoren, zelfs van Nobelprijswinnaar Gerard 't Hooft. Echt een eer.' Ori – die inmiddels een aardig woordje Nederlands spreekt – heeft al zijn tentamens gehaald. 'Volgend jaar word ik zelfs student-assistent!' Na de twejarige master wil Ori graag promoveren in Amerika of Israël. 'Het is niet eenvoudig om een promotieplek te bemachtigen, maar dat ik in Utrecht een master heb gedaan, zal zeker in mijn voordeel spreken.' Voor het zover is, moet Ori eerst nog een jaar onderzoek doen. 'Ik mag hier nog een jaar studeren. Geweldig!'

[Anna van de Weygaert]

Bent u al UES-donateur?

Het Utrecht Excellence Scholarship-programma biedt getalenteerde studenten (wereldwijd) de kans om in Utrecht te studeren. Het UES-programma wordt onder meer gefinancierd door donaties van alumni en andere vrienden van de universiteit. Sinds de start van het programma heeft het U-fonds al diverse giften ontvangen. Maar we zijn er nog niet! We willen graag nog veel meer aanvragen van buitenlandse studenten honoreren. Uw bijdrage is dan ook zeer welkom. U kunt dit eenvoudig online regelen via www.alumni.uu.nl/ues. Of maak uw donatie rechtstreeks over via giro 14475 o.v.v. UES-programma.

Meer weten?

Vraag dan de folder aan 'Investeren loont' of kijk op www.alumni.uu.nl/ues.

Geef uw mening

Wij zijn benieuwd naar uw mening over UES-programma. Wilt u reageren op de campagne rondom het UES-programma of op berichtgeving in Illuster? Laat het ons weten en stuur een mail naar ufonds@uu.nl.

... en ontvang de U-fonds alumni pas

Begunstigers ontvangen de U-fonds alumni pas. Met deze pas komt u in aanmerking voor allerlei aantrekkelijke kortingen. Zo krijgt u korting op vele lezingen uit het Najaarsprogramma. Maar u komt ook de rest van het jaar in aanmerking voor kortingen: bijvoorbeeld op verzekeringen bij OHRA, u krijgt een gratis lidmaatschap van de Universiteitsbibliotheek en u kunt met korting sporten bij Olympos. *Kijk voor meer informatie op onze website www.alumni.uu.nl of bel (030) 253 8025.*

Word begunstiger van het U-fonds...

Als afgestudeerde van de Universiteit Utrecht kunt u actief deel uitmaken van het grootste universitaire netwerk van Nederland. Een netwerk van professionals in binnen- en buitenland. De organisatie van dit netwerk ligt in handen van het Utrechts Universiteitsfonds/Alumnibureau. Vanaf 20 euro per jaar bent u begunstiger. Als begunstiger van het Universiteitsfonds steunt u onze activiteiten zoals:

- Bijzondere Leerstoelen
- Subsidies voor studentenactiviteiten
- Netwerk- en carrièreservices voor alumni
- Alumniprogramma

Alumnicontactpersonen

- **Utrechts Universiteitsfonds/Alumnibureau**, Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht, (030) 253 8025, ufonds@uu.nl

Contactpersonen faculteiten

Faculteit Bètawetenschappen

- **Biologie**, Postbus 80088, 3508 TB Utrecht, (030) 253 2276, c.m.jansen1@uu.nl
- **Farmaceutische Wetenschappen**, Postbus 80082, 3508 TB Utrecht, (030) 253 7313, IdenTonkelaar@uu.nl
- **Informatica**, Postbus 80089, 3508 TB Utrecht, (030) 253 3336, c.j.nijenhuis@uu.nl
- **Natuur- en Sterrenkunde**, Postbus 80195, 3508 TI Utrecht, (030) 253 2725, P.C.J.Mertens@phys.uu.nl
- **Scheikunde**, Sorbonnelaan 16, 3584 CA Utrecht, (030) 253 7317, D.A.Ondaatje@uu.nl
- **Wiskunde**, Budapestlaan 6, 3584 CD Utrecht, (030) 253 1515, Ria.vanVlimmeren@math.uu.nl

Faculteit Diergeneeskunde

- **Diergeneeskunde**, Postbus 80163, 3508 TD Utrecht, (030) 253 4839, s.fluitsma@uu.nl

Faculteit Geesteswetenschappen

- **Godgeleerdheid**, Heidelberglaan 2, 3584 CS Utrecht, (030) 253 1853, m.swarte@uu.nl
- **Overige departementen**, Kromme Nieuwegracht 46, 3512 HJ Utrecht, 030 253 9756, Annemiek.vanGorp@let.uu.nl

Faculteit Geowetenschappen

- **Alle departementen**, Budapestlaan 4, 3584 CA Utrecht, (030) 253 5116, n.meijer@geo.uu.nl; 030 253 5098, deblok@geo.uu.nl

Faculteit Rechtsgeleerdheid, Economie, Bestuur en Organisatie

- **Juridisch PAO Utrecht**, Janskerkhof 3, 3512 BK Utrecht, (030) 253 8497, n.tulner@law.uu.nl
- **Rechtsgeleerdheid**, Janskerkhof 3, 3512 BK Utrecht, (030) 253 8356, m.jansen@law.uu.nl
- **Utrecht School of Economics**, Vredenburg 138, 3511 BG Utrecht, (030) 253 9800
- **Utrechtse School voor Bestuurs- en Organisatiewetenschap (USBO)**, Bijlhouwerstraat 6-8, 3511 ZC, Utrecht, 030 2539389, S.A.Bergervoet@uu.nl

Faculteit Sociale wetenschappen

- **Alle departementen**, Heidelberglaan 1, 3584 CS Utrecht, (030) 253 6718, m.m.splinter@uu.nl

Faculteit Geneeskunde

- **Algemene Gezondheidswetenschappen** 088 75 53464, J.C.P.J.deGroot@umcutrecht.nl
- **Biomedische Wetenschappen** 088 75 57572, Kirsten.Boersma-VanNierop@umcutrecht.nl
- **Overige departementen**, Postbus 80030, 3508 TA Utrecht, 088 75 53406, h.m.dobbelaar@umcutrecht.nl

Interfacultaire onderzoek- en opleidingsorganisaties

- **IVLOS**, Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht, (030) 253 4494, m.m.vanrijswijk@uu.nl

Contactpersonen nationaal

- **Regio Amsterdam**, Peter de Haan, amsterdam.alumni@uu.nl
- **Regio Arnhem**, Willem de Vos, arnhem.alumni@uu.nl
- **Regio Brabant**, Kees Ampt, brabant.alumni@uu.nl
- **Regio Den Haag**, Giap Tan, denhaag.alumni@uu.nl
- **Regio Rotterdam**, Joost van Hilten, rotterdam.alumni@uu.nl
- **Regio Utrecht**, Juditha Melssen, utrecht.alumni@uu.nl
- **Regio Zwolle**, Ieke Rozendaal, [zwolle.alumni@uu.nl](mailto: zwolle.alumni@uu.nl)

Contactpersonen internationaal

- **Engeland**, Frank Krikhaar, Joost.Beunderman@ufonds@uu.nl
- **Frankrijk**, ufonds@uu.nl
- **Indonesië**, Theo Tuwankotta, indonesia@alumni.uu.nl
- **Spanje**, Germaine Custers, germainecusters@hotmail.com
- **Thailand**, ufonds@uu.nl
- **Verenigde Staten**, Irma Jansen, ibjansen@holland.com
- **Zuid-Afrika**, Lizel Mostert, ufonds@uu.nl

Zonder waardeoordeel te geven signaleert deze rubriek activiteiten en publicaties die voor Utrechtse alumni interessant zijn. Bijdragen zijn welkom: illustrer@uu.nl.

SV Contact zoekt CIW-alumni

Sinds kort heeft studievereniging Contact van de bacheloropleiding Communicatie- & Informatiewetenschappen haar eigen Alumni Commissie. Deze commissie stelt zichzelf ten doel het contact tussen oud CIW-studenten te behouden en speciale activiteiten voor de afgestudeerden te organiseren. Denk hierbij aan borrels, lezingen, uitstapjes en wie weet wat er nog meer komen gaat. Voor ons alumnibestand zijn wij op zoek naar afgestudeerden die een bachelordiploma CIW hebben behaald. Heeft u CIW gestudeerd en wilt u op de hoogte gehouden worden over de ontwikkelingen omtrent de Alumni Commissie en haar activiteiten? Meldt u dan bij ons aan of kijk voor meer informatie op onze Hyves-pagina. Wellicht herkent u oud-studiegenoten.

Meer informatie: alumni@svcontact.nl en svcontactalumni.hyves.nl

Faculty Club, de huiskamer van de universiteit

De Faculty Club is de huiskamer van de Universiteit Utrecht. Een plek bij uitstek om (buitenlandse) gasten mee naar toe te nemen. Voor medewerkers maar zeker ook voor alumni. Om te vergaderen, te lunchen, te dineren of te borrelen. Ook het komend najaar is er weer een aantrekkelijk programma: op 29 september een debat over conflictbeheersing, een dinerconcert met de halve finalisten van het Internationaal Studenten Pianoconcours op 15 oktober en de jaarlijks terugkerende wijnproeverij op 25 november. Op 11 december wordt het 2e lustrum gevierd.

Meer informatie: www.helios.uu.nl en n.vanhaaren@helios.uu.nl

Studeren naast het werk?

Individuele leerdoelen, collectief leren, kleinschaligheid en betrokkenheid, zelfinzicht en zelfreflectie: dat zijn de elementen waarmee de Executive en masterprogramma's van het departement Bestuurs- en Organisationswetenschap (USBO) zich onderscheiden. En daarin koppelen wij uw werkervaring aan onze beproefde academische kwaliteit.

Wij bieden de volgende programma's aan:

- Strategisch Management in de non-profit sector (MA)
- Bestuur en Beleid voor professionals (MA)

- Organisatie, Cultuur en Management (MA)
 - Counselling, Coaching en Consulting
 - Interculturalisatie
 - Leiderschap voor (young) professionals
 - Organization and Leadership for PhD Students
 - Chaostaal
 - Effectief Adviseren
 - Coaching en maatwerktrajecten
- Alumnipasbezitters ontvangen 10% korting op de cursusprijs (tot max. 1.100 euro)
Meer informatie: Bianca Kooij (030) 253 8101, www.usg.uu.nl/emp

September – December Lezingen Studium Generale ook online

Tussen september en december organiseert Studium Generale weer wekelijks lezingen, debatten en symposia. Meer van deze activiteiten zijn terug te zien via onze site, maar nog leuker is het natuurlijk om zelf langs te komen. Ontmoet wetenschappers van formaat, inspirerende politici en schrijvers die vertellen over hun vak. Dit najaar organiseren we een onder meer een lezingenserie over Amerika (in samenwerking met het Fulbright Center), een heus Retro-programma in Ekko, lezingen door bekende non-fictie schrijvers (in samenwerking met de SLAU) en de Nacht van Descartes. Bij al onze lezingen is de toegang gratis. Je kunt ook tijdens een serie instappen.

Enkele lezingen van het afgelopen seizoen zijn online te bekijken op onze site. Hier vind je ook het najaarsprogramma: www.sg.uu.nl.

September 2008 'Duits spreekt'

In de tentoonstellingsreeks 'Onderzoek in beeld' besteedt het Universiteitsmuseum in een kleine presentatie aandacht aan actueel onderzoek van de Universiteit Utrecht. In nauwe samenwerking met de betrokken wetenschappers laat het museum zien wat de aanleiding is voor het onderzoek, het doel, hoe het onderzoek verloopt en wat de stand van zaken is. Jaarlijks komen op deze manier ongeveer vier onderzoeken aan bod.

Tot oktober 2008 staat 'Onderzoek in beeld' in het teken van de Duitse taal en cultuur. De presentatie 'Duits spreekt' diept het onderzoek in de Duitse taal- en letterkunde uit; accenten worden gezet op de studie van het vertalen en het onderwijs Duits. De aanleiding voor de expositie is het 100-jarig bestaan van de Germanistiek in Utrecht.

Meer informatie: www.museum.uu.nl

27-28 september, 30 oktober Activiteiten Vrouwenennetwerk Aardwetenschappen

GALA, Netwerk voor Vrouwen in de Aardwetenschappen, heeft de volgende activiteiten op het programma staan:

27-28 september: excursie naar Texel. Het programma omvat onder meer een bezoek aan het NIOZ (met presentaties van NIOZ medewerkers over hun onderzoek), vogelexcursie en een geo-culturele fietsexcursie.
30 oktober: netwerkdiner en ALV in Den Haag.
Meer informatie: <http://www2.vrouwen.net/gala>

2 oktober Descartes voor het leven!

Op 2 oktober 2008 organiseren het Descartes Centre for the History and Philosophy of the Sciences and Humanities en Studium Generale de Nacht van Descartes. Deze jaarlijks terugkerende nacht staat ditmaal in het teken van de vele aspecten van de filosofie van René Descartes (1596-1650) en de bruikbaarheid daarvan in heden en verleden. Sprekers zijn prof.dr. Maarten van Buuren, prof.dr. Wijnand Mijnhardt en prof.dr. mr. Herman Philipse. De toegang is gratis. Tijd: 20.00 - 22.00 uur. Locatie: Geertekerk, Geertekerkhof 23 Utrecht.

Meer informatie: infodescartescentre@uu.nl en www.sg.uu.nl.

4 oktober Feestelijk afscheid van de Eduard Reeser Stichting

Na twee decennia beëindigt de Eduard Reeser Stichting haar activiteiten voor de collectie muziekwetenschap van de Utrechtse Universiteitsbibliotheek. Op zaterdag 4 oktober is er van 15.00 - 18.00 uur een feestelijke

afscheidsbijeenkomst. Hier worden twee uitgaven gepresenteerd: een boek met de inaugurele rede van professor Reeser en zijn complete bibliografie en een aanwinstenboekje met een totaaloverzicht van alle aan-schaffen van de stichting.

Alle donateurs, oud-donateurs en geïnteresseerden worden van harte uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn. Helaas beschikken we niet over alle actuele postadressen. Bent u donateur of oud-donateur? Meldt u zich dan aan via het e-mailadres ers@motetcyclus.nl

16 oktober 8e Internationaal Studenten Pianoconcours

Op donderdagavond 16 oktober vindt in Muziekcentrum Vredenburg (locatie Leidsche Rijn, aanvang 19.30 uur) de finale plaats van het 8e Internationaal Studenten Pianoconcours. Getalenteerde studenten uit binnen- en buitenland strijden om de eer en de hoofdprijs van 2.500 euro – om door een professionele jury tot beste pianist gekozen te worden. De finalisten spelen elk een zelfgekozen stuk en een vaststaand pianoconcert. Ze worden begeleid door het Utrechtsch Studenten Concert, onder leiding van Bas Pollard.

Het Pianoconcours wordt georganiseerd door de Universiteit Utrecht in samenwerking met het Utrechts Universiteitsfonds en Parnassos Cultuurcentrum. Kaarten voor de finale zijn verkrijgbaar bij de kassa van Muziekcentrum Vredenburg (locaties Leidsche Rijn en Centrale Bibliotheek, Oudegracht 167, telefoonnummer (030) 231 45 44), op de website www.vredenburg.nl en bij Parnassos Cultuurcentrum, locaties Uithof/Ruppertgebouw en Kruisstraat 201, telefoon (030) 253 84 48. De kaarten kosten 13,50 euro. Alumnipas-houders, studenten en medewerkers van de Universiteit Utrecht betalen het kortings-tarief van 10,50 euro.

Meer informatie: www.pianocompetition.uu.nl

2, 9 en 16 november Illustere Domstaddebatten 2008

Op drie zondagen in november vindt op initiatief van de faculteit Sociale Wetenschappen een drietal debatten plaats over opvoeding, de multiculturele samenleving en de geestelijke gezondheidszorg. Daarin zal de relatie tussen sociaalwetenschappelijk onderzoek, de praktijk van de hulpverlening en het beleid centraal staan; met name waar het gaat over het handelen van professionals en beleidsma-kers op grond van stringent wetenschappelijk

onderzoek - de zogenaemde evidence-based practice. Alumni zijn zeer welkom.

Locatie: Academiegebouw - Senaatszaal, Domplein 29 te Utrecht

Tijd: 15.00 -17.00 uur

- Zondag 2 november: Opvoeden

- Zondag 9 november: Multiculturele samenleving

- Zondag 16 november: Geestelijke gezondheidszorg. Zaal open: 14.30 uur

Meer informatie: Maria Splinter:

m.m.splinter@uu.nl, www.fss.uu.nl > nieuws en agenda

5 november Hoornmuziek van Joseph Haydn

Op woensdag 5 november verzorgen Teunis van der Zwart en het Sinuet Consort een zeer bijzonder concert ter gelegenheid van het 15-jarig jubileum van de Nederlandse Joseph Haydn Stichting. Het programma vermeldt vijf werken van Joseph Haydn waarin de natuurhoorn een grote, vaak virtuoze rol speelt.

Plaats en aanvang: Unie van Utrechtzaal, Academiegebouw, Domplein 29, Utrecht, 20.15 uur.

Kaarten: € 18,-, Illusterlezers betalen € 15,-. Kaarten bestellen: stort voor 23 oktober het verschuldigde bedrag op gironummer 4388908 t.n.v. de Nederlandse Joseph Haydn Stichting, Utrecht, met vermelding 'concert 5/11, Illuster'. De kaarten liggen op 5 november voor u klaar bij de kassa. Er is vrije plaatskeuze.

Meer informatie: (030) 231 1505; www.haydnstichting.nl

4 t/m 7 juni 2009 7th Feminist Research Conference

Van 4 t/m 7 juni 2009 vindt in Utrecht de driejaarlijkse internationale feministische onderzoeksconferentie plaats, georganiseerd door het Gender Studies Programme van de Universiteit Utrecht, AOIFE en ATHENA. De conferentie 'Gendered Cultures at the Crossroads of Imagination, Knowledge and Politics' presenteert cutting edge geesteswetenschappelijk en interdisciplinair onderzoek en zal zich concentreren op Europa en op Europese perspectieven. De keynote lezingen worden gegeven door o.a.: prof.dr. Sara Ahmed (Goldsmiths University of London), prof.dr. Karen Barad (University of California, Santa Cruz), prof.dr. Claire Colebrook (University of Edinburgh) en prof.dr. Anne McClintock (University of Wisconsin-Madison). De deadline voor de Call for Papers is op 15 september 2008.

Meer informatie:

www.7thfeministconference.org

foto: Marjolein Wijnjes

Winnaar pianoconcours 2006 Clare Hammond (UK)

VLINDERS

Vrij naar Frans Kuipers, 'Kwallen'.

Het probleem met vlinders is dat je er weinig mee kunt. Boksen, bijvoorbeeld. Onmogelijk. Zwemmen: vergeet het. Ruzie? Alleen het zielige, machteloze schelden al: 'Fladderende porseleinkast! Overrijpe rups! Stuifmeelkezel!'

Vlinders. Verloren liefdes zijn vlinders.